

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc., 1900 W. 46th St., Chicago, Illinois. Phone: McKinley 6114. Establ. 1906

One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

57
SECOND EDITION

ANTROJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, L. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, PENKTADIENIS, SAUSIO (JAN.) 31 D., 1919 M.

ESTABLISHED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1906, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAL-VOL. IV. No. 26

Vokietija netenka kolioniju

Nereikalaus karės atlyginimo nuo Vokietijos

Dideja Streikai Anglijoje

VOKIETIJOS KOLIONIJŲ LIKIMAS.

Atgal Vokietijai neteks nei viena.

Paryžius, sausio 31.—Taikos konferencijos vyriausios tarybos susirinkime Vokietijos kolionijų reikale ve kas buvo nutarta:

1. Nei viena vokiečių kolionija nebus sugrąžinta Vokietijai.

2. Kolionijos bus pavestos tautų sąjungos priežiūrai. Bet jei tokia tarptautinė kontrolė nebūtų paranki arba nepavykusi, tuomet tos kolionijos turėtų būti pavestos įvairių valstijų trustams.

Bet gali but dar ir kitaip.

Paninėtas antrasis nutarimo posmas tačiau nėra galutinis nusprendimas, nes Anglija, Prancuzija ir Japonija padėjo savo reikalavimus.

Jos reikalauja, kad kairios kolionijos būtų priskirtos prie jų dominijų. Ir taip:

1. Vakarini Aprika turėtų tecti prancuzams.

2. Didesnė dalis Kameruno prancuzams, gi mažesnė — Nigerijos respublikai.

3. Vokiečių pietvakarinė Aprika turėtų but prijungta prie pietinės Aprikos konfederacijos. Bet maža dalis dar turėtų tecti Portugalijos Angolai kolionijai.

4. Vokiečių rytinė Aprika — Anglijai, bet kairuri dalis turėtų tecti belgams.

Kinija atgautų savo.

5. Kiau-Chau turėtų but sugrąžinta atgal Kinijai, bet Japonija turėtų ten koncesija.

6. Kaiser Wilhelm ir Bismarck archipelagai — Australijai.

7. Salų Karolinų ir Pelew nori Japonija ir Australija; Mariana arba Ladrone salų — Japonija; Solomon salų — Australija; Marshall salų — Japonija ir Australija; Samoa salų — Nanjoji Zelandija.

VIENU ŽYGIU NUŽUDYTA 3.000 OFICIERIŲ.

Paryžius, sausio 30.—Vienas Rusijoje gyvenęs žmogus čionai papasakojo, kad kuomet pirmia rusų bolševikai užėmė miestą Kazanių, tenai be kitko jie nelaisvėn paėmė apie 7,000 rusų oficerių, kurie buvo susiorganizavę į pulkus.

Po paėmimo bolševikai tuojais iš jų 3,000 sustatė prie sienų ir susaudė su kulkašaudžiais.

TALKININKAI ATSEŽADA ATLYGINIMO.

Vokietija turės atlyginti tik už šalių sunaikinimą.

Londonas, sausio 31.—Taikos konferencijos vyriausioji taryba nusprendė vieną labai svarbų daiktų reikale karės atlyginimo, kokį turėtų duoti Vokietija talkininkams.

Apie tai praneša Evening Standard korespondentas iš Paryžiaus.

Jis tvirtina, jogei taryba atsisakė reikalauti nuo Vokietijos sugrąžinti talkininkams karės išlaidas.

Bet podraug ta pati taryba nusprendė, jog už šalių sunaikinimą Vokietija turės atlyginti ligi vieno cento.

Pirmiausia turės atlyginti Belgijai, kurią vokiečiai pirmiaisiais karės metais sunaikino. Paskui seks Prancuzija, Serbija ir kitos šalys.

Anglija, be to, dar nori, kad Vokietija atlygintų už laivų nuskandinimą ir padarytus lakunų nuostolius.

SOCIJALISTAI EISIA SU KONSERVATISTAIS.

Bolševikams nėra vietos.

Berlynas, sausio 31.—Vokietijos socialistų vadas Scheidemann, kurs pirmiau skelbė didžiausią socialistų pergale rinkimuose, šandie negali atsidžiaugti, kad socialistams prisieis išvien darbuotis su konservatistais demokratais.

Tas jog džiaugsmas — tai susiraminimas netekus to, apie ką buvo senai svajojama.

Socialistai visas laikas svajoję, jog rinkimais jie gaus daugiausia atstovų ir todėl valdysią steigiamąjį susirinkimą.

Bet rinkimų pasekmės parodė, jog jie negavo nei 40 nuoš. balsų. Taigi dabar turi pasitenkinti ir pasidžiaugti nors tuo, jog socialistams bus išsmagu bendrai veikti su kitomis, sau priešingomis, partijomis.

Scheidemann, be kitko, andai pranešė, jog bolševikizmui nėra ir nebus vietos Vokietijoje.

Amsterdam, sausio 31.—Vokietijų bolševikai iš Wilhelmshaveno išmužti, anot pranešimo iš Berlyno.

Londonas, sausio 31.—Vokietijos valdžia imasi prieš nuolatinius streikus priemonių. Streikininkai bus baudžiami.

DIDĖJA STREIKAI ANGLIJOJE.

Vyriausybė atsisakė tarpininkauti.

Londonas, sausio 31.—Vakar Anglijos ministerių kabinetas posėdyje svarstė dabartinius streikus Anglijoje. Ministeriai nusprendė netarpininkauti tarpe sterikininkų ir darbdavių. Ir tai todėl, jog dabartiniai streikai pakelti be unijų valdybų sutikimo.

Patys darbininkai yra sugalvoję streikus ir streikuoja už trumpesnės darbo valandas su ta pačia užmokestimi.

Ministeriai nusprendė, jog vyriausybės pareiga visur tik tvarką palaikyti. Manoma, kad sterikai patys sugrįš, nes streikininkai iš niekur negauna užlaikymo, iš unijų iš jų jiems jokia pašelpa nemokama, nes jie veikia prieš organizacijų norus.

Glasgovo streikininkai grumuoja tą miestą palikti be jokios šviesos, jei nebus išpildyti ministrai posėdžio metu atmetę prašymą.

Glasgovo streikininkai grumuoja tą miestą palikti be jokios šviesos, jei nebus išpildyti jų reikalavimai — 40 valandų darbas savaitėje.

Laikraščio Star korespondentas tvirtina, jog visur streikininkų lyderiai kalbą apie revoliuciją.

Miestuose Belfasto ir Clyde industrija pilnai suparalizuota ir stovis nuolat aršėja.

PRANCUZIJA IR BRITANIJA UŽ SUOMIJOS NEPRIKLAUSOMYBĘ.

Londonas, sausio 29.—Iš Suomijos sostinės Gelsingfors pranešama, jog Prancuzija palaiko Suomijos nepriklausomybę. Prancuziją paremia Britanija.

Reiškia, Suomijai nepriklausomybė užtikrinta.

KASYKLŲ DARBININKAI STREIKUOJA.

Berlynas, sausio 31.—Augstojų Silezijoje streikuoja angleskųjų darbininkai. Kaip čia, taip ir kitur pritrūksta kuro.

WILSONAS TRUMPAI BUSIĄS NAMIE.

Išnaujo keliasias taikos konferencijon.

Paryžius, sausio 31.—Prezidentas Wilsonas apėis Prancuziją vasario 15 d. Sugrįžnamo, kad dalyvauti kongreso naujos sesijos atidaryme kovo 4 d.

Prezidentas namie išbus višai trumpai, ilgiausia apie tris savaites. Paskui išnaujo keliasias Prancuziją.

Kuomet prezidentas bus namie, taikos konferencija, sakoma, busianti pertraukta.

Premjerai Orlando ir Lloyd George taip pat iškeliausių namo savų šalių rekalais.

Milžiniškas karės laivas New Mexico stovi šale uosto Brest. Tas laivas lydės garlaivį George Washington, kuriuo kelias prezidentas.

UNIONISTAI KOVOS PRIES ŠALIES "APSAUSINIMĄ".

Louisville, Ky., sausio 31.—Vietos United Trades and Labor Assembly, kuri skaito apie 25,000 narių, padarė rezoliuciją prieš svaigalų prohibiciją ir aną pasiuntė Amerikos Darbo Federacijos viršininkams.

Rezoliucijoje reikalaujama sušaukti Amerikos Darbo Federacijos specialią suvažiavimą ir nutarti, kokią poziciją darbas turi užimti svaigalų prohibicijos reikale.

Toliaus rezoliucijoje sakoma, jogei pravedimas prohibicijos padidinsis tik bedarbei.

REZIGNAVO TURKŲ KABINETAS.

Konstantinopolis, sausio 31.—Talkininkų atstovai čia pakelė protestą prieš turkų valdžią už nuolatinį persekiojimą graikų ir armenų. Del to protesto rezignavo turkų ministerių kabinetas.

Washington, sausio 31.—Karės sekretorius pranešė, jog 14 karės stovyklų, kur buvo lavinami kareiviai, bus parkuota.

ŠIAURĖS RUSAI PRAŠO PAGELBOS.

Sako, bolševikai nelaimėję, bet yra pavojaus.

Archangelsk, sausio 31.—Šiaurinės Rusijos valdžia perspėja gyventojus prieš nepamatotą baimę, buk bolševikai yra laimėję, jei talkininkai apėidė Shenkurską.

Tuo tikslu valdžia paskelbė problemaciją. Sako, talkininkai pasitraukę del savo neskaitylingumo.

Visgi yra pavojaus nuo priešininko žygių. Talkininkams čia tuojais yra reikalinga pagelba.

REIKALAUJA TEISTI VOKIEČIŲ GENEROLĄ.

Jis yra sudegines Louvain.

Londonas, sausio 31.—Louvain yra Belgijos miestas. Karės pradžioje vokiečių armija, vadovaujama generolo von Manteuffel tą miestą sudegino.

Gen. Manteuffel šandie patimas talkininkų nelaisvėn. Belgų laikraščiai tad reikalauja generolą pastatyti teisman už to miesto sunaikinimą.

S. V. PRIPAZINO LENKIJOS VALDŽIA.

Washington, sausio 30.—Suv. Valstijų vyriausybė pripažino dabartinę Lenkijos valdžią Varšavoje, kurios galva yra muzikas Paderewski.

Prezidento Wilsono liepiamas valstybės sekretorius Lansing iš Paryžiaus pasiuntė Paderewskini oficialią pasveikinimą.

Stockholmas, sausio 31.—Petrogrado bolševikų sovietas nusprendė girtuokliaujančius bolševikus valdininkus bansti mirtimi.

New York, sausio 31.—3,000 italų ir graikų darbininkų reikalauja pasportų. Jie nori keliauti Europon, į savo tėviškes.

Atenai, sausio 31.—Graikų koriuomenė užima turkų Trakiją.

Didelės Imtynės Svaigalų Reikale

Washington, sausio 31.—Daug smarkesnė ir indomėsnė kova "sausijų" su "šlapiejišais" prasidėjo nuo to laiko, kuomet aną dieną valstybės departamentas paskelbė problemaciją apie svaigalų prohibiciją.

Po problemacija pasirašė pildantysis valstybės sekretorius pareigas Polk. Prie pasirašymo po tuo istoriniu dokumentu buvo žinomas William J. Bryan ir konstitucijinio amendamento (priedo) autoritai.

"National anti-saloon" sąjunga veikia pradė plačią kampaniją po visą šalį, kad svaigalų prohibicija pilnai būtų pravesta su liepos 1 d. š. m., kaip pernai yra kongreso nutaręs ir prezidentas patvirtinęs. Šita svaigalų prohibicija yra tik karės metu, kol pasibaigs demobilizacija.

Ta pati prieš-salūninė sąjunga, arba "sausieji" podraug darbuosis, kad ateinančiais metais būtų pilnai įvykinta ir pati konstitucijinė prohibicija.

Bet "šlapieji", kaip tai degtinės gamintojai, bravarininkai ir visi jų šalininkai taip pat pakile. Jie stoji kovon prieš "sausuosius" dviem frontais. Pirmiausia jie darbuojasi prirodyti, jog priedo konstitucijoje ratifikacija (pripažinimas) nėra legalė, nes pravesta be referendumo.

Paskui jie stotasi už tai, jog tasai priedas yra priešingas šalies konstitucijai, nes varžys žmonių laisvę.

45 valstijos pripažino.

Paskelbtoje valstybės departamento problemacijoje oficialiai pažymima, jog svaigalų prohibicijos priedą pripažino ir patvirtino reikalavimas tam tikslai skaitlius valstijų, ty. dvi trečdalis visų valstijų.

Bet kiek žinoma, valstybės departamentas gavo nuo 45 valstijų prohibicijos patvirtinimą. Tas faktas nebuvo reikalingas pažymėti problemacijoje, nes visą klausimą išriša pirmesnės 36 valstijos.

Ir jei keliolika valstijų peiris prie referendumo, tad ir pati valstybės departamento problemacija neteks reikšmės. "Šlapieji" tad šandie užia už referendumą visose legislaturose.

Kas sakoma problemacijoje.

Problemacijoje atkartojama kongreso pravesta rezoliucija svaigalų prohibicijos priedo reikale. Taigi sakoma, jog praėjus vieneriems metams

ATSIMETA ATGAL TALKININKAI RUSIJOJE.

Archangelskas, sausio 30.—Kaip Amerikos, taip ir talkininkų kariuomenės šiaurinė Rusijoje ir vėl atsimetė atgal dešimtis mylių nuo gulančių prieš juos bolševikų.

Pasitraukė į šiaurius nuo Shegovarsko ir apsikasė paupiu.

Bolševikai apšaudė talkininkų pozicijas ties Tarasevo ir Tulgas.

nuo to laiko, kuomet reikalavimas valstijų skaitlius patvirtinti priedą, visose Suv. Valstijose uždraudžiama visokie svaigalai gaminti, pardavinėti ir siuntinėti.

Po šito problemacijoje išvardinamos visos pirmesnės 36 valstijos ir pranešama, jog sausio 16 d., 1920 metais, tasai konstitucijinis priedas ims veikti.

Ambasados nuo amendamento liuosos.

Kareivių demobilizacija gali prasitesti metus, kitus. Tuo tarpu pirm to amendamento "sausuma" ims veikti visoj šalij pradėjus liepos 1 d.

Reiškia, kad šita karės metu "sausuma" susijungs paskui su konstitucijine "sausuma". Reiškia, svaigalų prohibicija Suv. Valstijose įvyks ne kitais metais, bet šimet, liepos 1 d.

Nuo prohibicijos, žinoma, bus liuosos visos vietos ambasados. Rasi, gal dar bus liosai ir konsulatai. Suprantama, tuomet žymesniems politikams bus labai paranku dažniau applanstyti pažįstamus ambasadų valdininkus.

Ambasados galės svaigalus, kurie tik patinka, importuoti ir užlaikyti, nežiurint to, ką sakys šalies konstitucija.

Kas kita bus su visais šalies gyventojais. Sitiems bus leista nuodinties tik patentuotais vaistais, kuriose yra alkoholio.

Ką reiškia referendumas.

"Šlapieji" ve kodėl tvirtina, kad to amendamento ratifikacija nėra legalė. Daugelis valstijų legislatūrų amendmentą patvirtino. Bet daugel tose pačiose legislaturose rimtai svarstomas klausimas, jog prohibicijos reikalą reikia patuoti referendumui, ty. piliečių nubalsavimui.

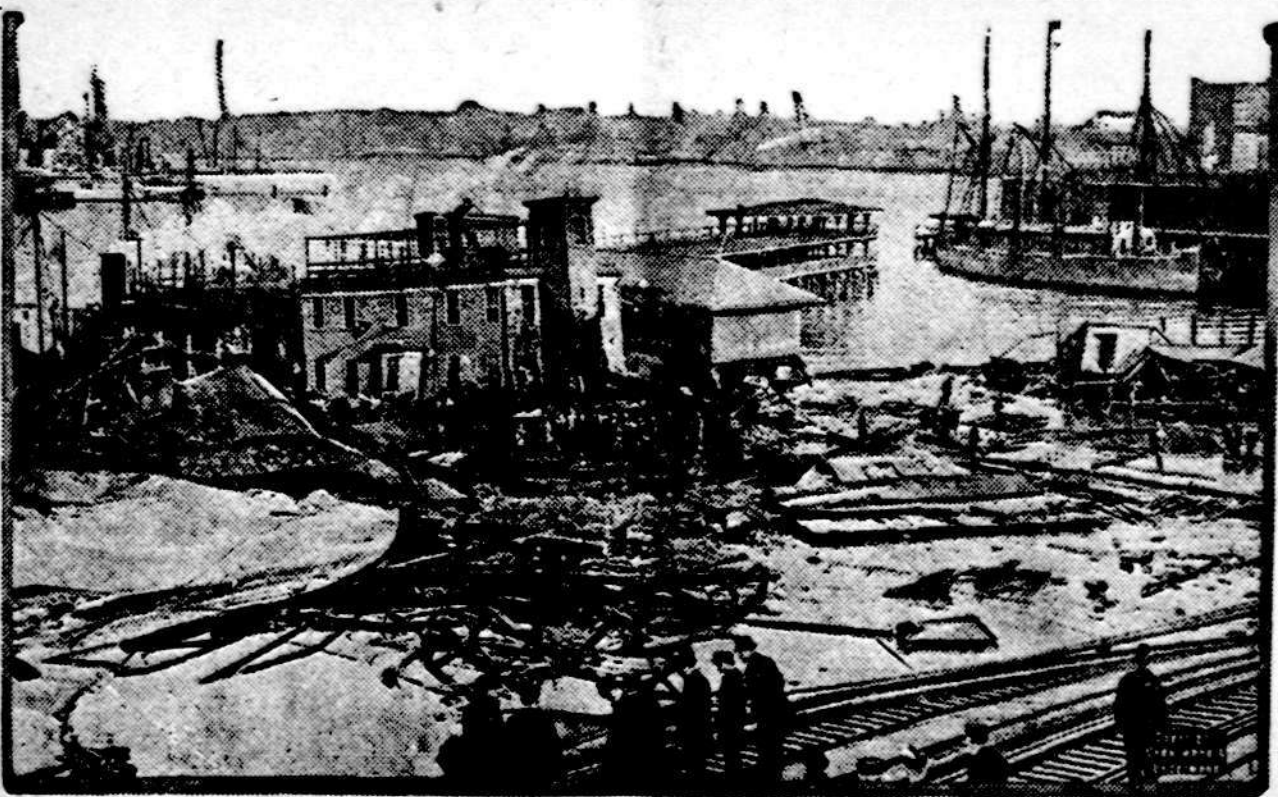
Suprantama, jei kuri legislatūra, katra šandie yra jau patvirtinusi amendmentą, leis išnaujo tą klausimą išrišti gyventojams, tuomet jos pirmuminto patvirtinimas neteks legaliskumo.

Ir jei keliolika valstijų peiris prie referendumo, tad ir pati valstybės departamento problemacija neteks reikšmės. "Šlapieji" tad šandie užia už referendumą visose legislaturose.

ORAŠ.

SAUSIO 31, 1919 M.

Chicago. — Šandie gražus oras; rytoj apsiniaukę; kol kas nieko negalima pasakyti apie temperatūros atmainą.

Po eksplozijos kubiū su sirupu mieste Bostona. Nuo tos eksplozijos žuvo 15 žmonių.

"DRAUGAS"

Published Daily Except Sundays by DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc. 1800 W. 46th St., Chicago, Illinois

"DRAUGAS"

Čina kasdieną išskyrus nedidelius. PRENUMERATOS KAINA: Metai \$5.00 Pusei metų \$2.50

"DRAUGAS" PUBLISHING CO. 1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Clevelando Nelaimė

Clevelande, Ohio lietuvių bažnyčioje įvyko skandalas: žmonės susimūšė, penkiolika tapo suimta ir vėl paleista.

Mes nesiskubiname išreikšti savo nuomonės, nes žinios, matoma, čia iš vieno nekompetentiško šaltinio. Ir angliški laikraščiai ir Čikagos lietuviškieji, prašydami tą atsitikimą sako, kad Cleveland'o vyskupas Farrell suspendavęs lietuvių kleboną, kun. J. Halaburdą, o šitas padavęs apeliaciją kardinalui Bonzano ir dabar laikas toliau sau mišias.

Čia kas nors yra netaip. Arkivyskupas J. Bonzano gal kada nors bus kardinuotas, bet dabar juoni nėra. Tą žino kiekvienas katalikų bažnyčios dalykas išmanantis žmogus. Suspenso, t. y. laikinis uždraudimas pildyti kunigiską priedermį, yra tokia bažnytinė bausmė, kad apeliacija sustabdo jos veikimą. Tat reiškia, kad kun. Halaburda, padavęs apeliaciją Sv. Tėvo delegatui, arkivyskupui Bonzano, neturėjo teisės laikyti mišių, nei kitokių priedermių pildyti, jei pats Clevelando vyskupas tos teisės negrąžino. Jeigu kunigas šitos teisės nepaisydamas laiko mišias, tai jis tampa irregularis, t. y. netenka teisės kuomet nors grįžti prie kunigiskų priedermių pildymo be ypatingo leidimo, gauto iš popiežiaus. Abjojama, ar kunigas Halaburda būtų taip neprotingai padaręs.

Arba vyskupas Farrell suspensos neuždėjo ant kun. Halaburdos, arba tą suspensą užėmė, paveždamas teisingą augstesnei instancijai, arba kas nors kita įvyko. Kol dalykai neištirti, tol mes nestojame nei kun. Halaburdos pusėje, nei jo priešininkų šalyje. Tik mums gaila, kad Clevelando lietuviai apsiteršę svetintančių akyse, užsitraukdami ypatingą katalikų nemalonę, nes šitiems padarę gėdos ir nemalonumą.

Davatkos ir "Naujienos".

Senatorius Shermanas išreikšė mintį, kad Suvienytose Valstijose neturi dėtis su bolševikais delto, kad tie nepripažįsta nei Dievo doros. "Naujienos" Shermaną už tatau priešininkų šalyje. Tik mums gaila, kad Clevelando lietuviai apsiteršę svetintančių akyse, užsitraukdami ypatingą katalikų nemalonę, nes šitiems padarę gėdos ir nemalonumą.

W.S.S. WAR SAVINGS STAMPS ISSUED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

Anglijos Streikai.

Anglija buvo užėmusi pirmutinę vietą ką tik pabaigtoje karėje. Prieš pat pabaigę anglų kariuomenę ir diplomatų nustelbė Amerika, bet dabar Anglija beveik atrado savo buvusią vadovaujančią reikšmę. Telegramoms pranešus, kad 200 tukstančių darbininkų Anglijoje streikuoja, kaip kurie susirupino ar Didžioji Britanija neapsirgs ta pačia liga, kuri padarė tiek perversmų.

Tečiaus 200 tukstančių streikuojančių žmonių Anglijoje yra labai nežymus. Doku streike apie 1890 m. viename Londone dalyvavo du šimtai tukstančių darbininkų. Tai buvo žymus streikas, bet neiš blogo Anglijai nepadarė. Dabar Londone streikuoja 18,000 žmonių. Tarp 7 milijonų Londono gyventojų tas skaičius nieko nereiškia.

Dabartinis streikas yra labai rimtas Belfaste, nes tenai metė darbą šimtas tukstančių darbininkų. Tat reiškia, kad tame mieste yra beveik visatinis streikas. Visatinis streikas Londone būtų pavojingas, bet Belfaste Anglijos gyvenime neturi viską valdančios reikšmės.

Svarbesni už jį tuomi žvilgsniu yra miestai Manchester, Birmingham ir iš dalies Liverpool. Jei ne viename, o visuose trijuose miestuose miestuose pasidarytų taip pat, kaip Belfaste, tai galėtume sakyti, jog kova tarp darbininkų ir darbdavių Anglijoje čia smarkiai. Tada ir Londonas, greičiausiai, prisidėtų prie to judėjimo.

Iki šiol Anglijoje darbininkų reikalavimuose nematyt politikos. Tat reiškia, kad tie streikai nepavojingi dabartinei Anglijos valdžiai. Butų neprotinga pertoli leisti į spėlojimus ir užtikrinti, kad viskas tvarkoje. Nežinome ką atneš rytoj. Labai tankiai buvo, kad pradžioje kyla ekonominiai streikai, paskui prie jų prisideda politika ir išdygsta politiškos perversmės.

Jurgini Penktajam nėra didelio pavojaus, nes Anglijos karaliai, išskiriant Edvardą VII, tik nešiojo karuną, bet j politiką jos neįnešdavo. Visame šalies gyvenime viską reiške parlamentas, o karaliaus tik puikiai reprezentavo Angliją pasaulio akims ir papuodavo savo asmenim tautos iškilmes. Todel Anglijoje nėra stiprių neapykantos priežasčių prieš karalius, delto nėra nei vilties, kad ten įvyktų respublika.

Priežastys ir vaistai.

Amerikos Darbo Federacijos sekretorius 16 sausio, 1919 m., sakė, kad bedarbė yra kilusi iš to, jog per daug žmonių privažiavo į Ameriką iš kitų kraštų. Jis išreikšė sumanymą, kad Amerika neįsileistų darbininkų iš kitur per kokius ketverius metus. Kad grįžtantieji iš tarnybos kareiviai nepaveržtų uždarbio darbininkams, Morrisonas paduoda sumanymą mokėti jiems algas kol jie gaus pelno.

Mums sunku tikėti Morrisono žodžiais. Iš Rusijos, iš Lenkijos, iš Vengrijos, iš Vokietijos, iš Lietuvos neatvažuodavo darbininkų nuo 1914 metų iki dabar. Suvienytų Valstijų vyriausybė visai nesibijo, kad darbininkų bus per daug. Priešingai, dabartinė valdžia taip veda politiką, jog aiškiai matyti, kad ta valdžia bijosi darbininkų nepriektaulius. Jug ne kitokiais tikslais yra užkrauti sunkūs mokesčiai tiems nepiliečiams, kurie nežada liktis amžinai šioje žemėje. Pirn poros savaičių

BEDARBĖ.

Prieš karę Suvienytose Valstijose buvo didelis pulkas sveikų užaugusių žmonių, negaunančių darbo. Šioje žemėje reikia gyventi iš pinigų, o pinigų pareina už darbą. Tai-gi bedarbė Amerikoje reiškia netoli tą patį ką ir bada. Karei prasidėjus tą nelaimę lyg ranka nuėmė. Tris milijonus vyrų valdžia pašaukė kariuoti, tat reiškia trys milijonai vietų atsidarė darbininkams. Rengdama karę, vyriausybė turėjo pasigaminti įvairių kareikių reikalingų daiktų. Reikėjo pastatyti daug trijų kariavimų, reikėjo laivų jiemis pervežti į Europą, reikėjo, arnot, šautuvų ir šovinių begalės pagaminti trumų laikui. Visose šalyse atsirado daug naujų dirbtuvių ir jose daug vietų darbininkams.

Kaip daug žmonių be darbo. Karei pasibaigus bedarbė smėkla pradeda rodytis. Iš kariuomenės paleistieji vyrai stoja į seniasis savo vietas. Vyriausybė nebedaugina medžiagos ir įrankių, reikalingų kare. Karės įstaigų darbininkai tampa linosi ir gali grįžti prie savo paprastų darbų. Sakoma, kad dabar Čikagoje yra 75,000 žmonių be darbo, Bostone 20,000, Clevelande 40,000, Cincinnatije 5,000, Grand Rapids 5,000, Kansas City 2,000, Los Angelse 8,000, Louisvillėje, Ky. 2,900, Milwaukeeje 7,000, New Orleans'e 20,000, New Yorke 20,000, Portlande Ore. 9,000, St. Louis 15,000, St. Paul'yje 8,000, Toledo 17,000. Iš viso 168,900. Kadangi skaitlines tepaduos tos tik penkiolikos miestų, tai bedarbių skaičių visose Suvienytose Valstijose galima drąsiai skaičiuoti daugiau negu 200 tukstančių žmonių.

Paprastai bedarbis žmogus turi pačią ir trejatą vaikų. Kiti mažiau, bet kiti tur daugiau burnų maitinti. Tie vargsta delnotu, kad šeimynos aprūpintojas neturi uždarbio. Tokiu būdu 200,000 žmonių bedarbė skaudžiai pasiekia milijoną žmonių. Kadangi Suvienytose Valstijose yra daugiau negu 100 milijonų žmonių, tai bedarbė kol kas kenčia tik vienas iš šimto. Delto kol kas ji neįjaučiama ir matoma tik atydziai žiurintiems.

Pramonijos sutvarkymas.

Amerikoje yra begalės dirbtinų nearmių dirvų. Jose ištektų darbo daugiau negu 200 tukstančių vyrų. Jos, jei būtų išdirbtos, labai padaugintų Suvienytų Valstijų turtą, papigintų maistą dideliuose miestuose, palengvintų juose gyvenančių darbininkų būvį.

Prie tų šalių, kurių žemės gilumoje yra daug neišnaudotų iškasamų turtų, priklauso ir Amerika. Tiems žemės giliams turtams išnaudoti neužtektų nei milijono rankų. Gėrių išnašumai taip-gi priklauso nuo to, kiek darbo prie jų pridėta. Suvienytose Valstijose yra begalinis plotų, apaugusių miškais ir visai neapdirbamių. Ir į juos galima būtų sutalpinti šimtus tukstančių darbininkų, kurie pelnytųsi sau ir dauginytų šalies išteklis.

Bet įminėtasias čia pramonės darbininkai nėra delto, kad kapitalas jų neorganizuoja. Kapitalas žūri tų vietų, kuriose greitai laiku daugiau pelno. Laukų, girių ir neturtinųjų kasyklų išnaudojimas neduos nei 100 nuosimėjų, nei 25% nei net 5%, delto Amerikos kapitalistai į tuos dalykus nesiskubina. Laikraščiai rašė, kad Fordo dirbtuvės 1918 metais davė 200 nuosimėjų pelno. Tai suprantama kodėl Amerikos kapitalas metasi į tokias pramonijos šakas.

Jei būtų įstatymas, konfiksuojantis kiekvieną dividendą augstesnę už 7%, ir jei tas įstatymas būtų tikrai pildomas, tai kapitalas liautųsi spjietis į kaikiurias pelningiausias rūšis. Jis turėtų pabirti ir mažiau pelningas, bet tokiu būdu pasidarytų įvairesnis ir duotų uždarbį didesniai skaitliui žmonių.

Tada nereiktų bijotis bedarbės. Kun. P. B.

RELIGIJŲ PRADŽIA IR ĮVAIRYBĖ.

(Žiurėk "Draugo" num. 25). M. Muellerio nuomonė.

Vokiečių mokslininkas Max Mueller, spēliojo, kad religijos atsirado rytų Indijoje. Anot jo, žmogaus dvasioje yra nekūniškos begalybės regėjimas. Tas protinis regėjimas susitiprino bežiurint žmonėms ir neapima akimis jurų plotą. Tai-gi begalybės mintis yra religijų pradžia. Ji iš Rytų Indijų su žmonėmis pasklydo po visą pasaulį.

Šita nuomonė jau senai visų mokslininkų atnešta, nes ji buvo išdygusi, bent dalimi, iš ontologizmo, kuris pasirodė klaidingas. Antra, ta nuomonė nepastebėjo, jog begalinio asmens idėja yra labai augsta, toli ne visose religijose ją randame. Jei jau ieškoma prastutės religijos pradžia, tai religija su Begaliniu Asmenim gali būti tik tada, kada tikime, kad pats Dievas savo begalybę apreiškė. M. Mueller'is apreiškimo nepripažįsta, delto jo nuomonė pasidaro nepastovi. Jis nei nebuvo jos išdirbęs kaip reikia, o tik išsitaręs be tyrimėdamas Indijų kalbą ir dviasis išreikšimui.

Igintas Dievo pažinimas.

Ontologizmo nuomonė, kurią minėjome, kilo Prancūzijoje. Kai kurie tos šalies mokslininkai sakė, buk Dievo idėja yra žmonėms iginta taip, kaip igintas yra noras valgyti ir po darbu pasilsėti. Iš to igimto jausmo, esą kilusios visos religijos. Ontologizmas mažai užsiminėjo nekūniškos religijų pradžia. Jie tik sakė, kad Dievo buvimą neįvyki priridinėti protu, kadangi jis igintas visiemis. Ontologistai netikėjo, kad gali būti bedievių. Tečiaus yra žmonių, netikinčių į Dievą, nei į dievus. Tokiu būdu yra faktas, kad Dievo idėja į kiekvienam žmogui igimta ir kad religijos ne iš to atsirado.

Religija iš baimės.

Senovės stambeldžių raštinkai, ypač epikurejiai, Demokritas ir Petronijus, buvo išsitarę, buk religijos atsiradusios iš baimės. Naujaisiais laikais tą mintį antkartoję anglų mokslininkas Lubock. Tečiaus šiandien ta nuomonė mokslininkų atnešta, nes visose religijose meilė užima daugiau vietos negu baimė. Negalima bijoti to, ko nėra. Tai-gi prieš bijosiant dievų jau reikėjo mintyti, kad jų yra. Norint butinai surišti dievybę su baimė, reikia sakyti, kad iš itikėjimo į dievybę atsirado antgaminių daiktų (Tąsa ant 3 pusl.)

duoda nei 100 nuosimėjų, nei 25% nei net 5%, delto Amerikos kapitalistai į tuos dalykus nesiskubina. Laikraščiai rašė, kad Fordo dirbtuvės 1918 metais davė 200 nuosimėjų pelno. Tai suprantama kodėl Amerikos kapitalas metasi į tokias pramonijos šakas.

Jei būtų įstatymas, konfiksuojantis kiekvieną dividendą augstesnę už 7%, ir jei tas įstatymas būtų tikrai pildomas, tai kapitalas liautųsi spjietis į kaikiurias pelningiausias rūšis. Jis turėtų pabirti ir mažiau pelningas, bet tokiu būdu pasidarytų įvairesnis ir duotų uždarbį didesniai skaitliui žmonių.

VIENUOLĖ-MOKYTOJA.

Jeigu jaunos atgijaučios tautos nori sau užtikrinti tvirtą sveiką pažangą — jų jaunųjų kartų auklėjimas turi būti paremtas krikščioniškuoju idealizmu. Mokykla turi įskiepyti jaunųjų piliečių širdysna troškimą pasišvęsti, dirbti del savo brolių ir savo tautos labo. Tą pašventintą įskiepyti gali geriausia katalikų vienuolė, kuri ir pati yra tarsi gyvas pašventinto pavyzdys ir inkunijimas.

Jauna, gabi, sveika mergaitė, turinti teisę laukti pasaulyje kuogražiausios karjeros, meta viską, kas gyvenime gali būti malonaus; išsizirda savo valios, turtų, kuno malonumų ir visas savo pajėgas atiduoda Dievo ir žmonių tarnystai. Kunui apmirusi tik dvasios grožybų ieško ir siekia. Pasaulio tuštybes paniekinius tik Dievo garbei ir artimų naukai kvėpuoja ir triusia. Bet nors ir savo vedamų kudikių širdes ji kelia ir kreipia prie Dievo, tečiaus savo darbu padaro ir tai, kad žmonės kuodaugiausiai turėtų ir čia gražios linksmybės ir gerbuvio, kurių ji pati atsidavė. Tai pasaulio dirvoje apmirus grudas, kad galėtų išdygti daug naujų sveikų grūdų. Tai išprašyto ir užtarnautojo Dievo malonųjų žmonėms. Tai geroji kudikių auklėtoja ir globėja. Kudikai ji netik teiks reikalingų mokslų, bet, kas svarbiausia, auklės ir taisyis jojo valią. Ji netik aiškias kaip Dievą garbinti ir mylėti, bet ir pratin gerai išpildyti priedermes link Dievo ir žmonių. Ar sustačiusi vaikus į eilę, ar pasisodinus ant suolų ji seks kiekvieną jų akutes sumirksėjimą ir širdies suplakimą; kaip jauną medelį ji saugos kudikį nuo gyvenimo ir vejų; ji inkvėps jam paklusnumo, da susiklausymo dvasio, dvasio

Švietiškis mokytojas, ar mokytoja ims 3 ar 4 syk tiek algos, kaip vienuolė, ir tai dejuos, kad vargiai gali galus su galais sumesti. Gi vienuolė iš savo algės netik turės prasimaitinti, apsirėdyti, apsiuoti, bet dar ir šitą sutaupti, kad pasiuntus į Centra savo motiniškiems namams, kurie iš tų jų sutauptų centų ir pasilaiko. Kas-gi galės išlaikyti konkurenciją su katalike vienuole.

K. F. K.

KOOPERACIJA IR UKI-NINKAI.

Dalis departamento darbo yra dedama, kad išaukštėti kooperaciją ir pasimainymą ukės darbininkų. Pav. neseniai buvo sudaryta daugiau kai tuktantis kulejų ratelių Ohio, Indianos, Illinois ir Michigano valstijose. Tie rateliai imina nuo trejų iki dvidešimt ukių, ir susidėję jie netik kad nusiperka kuliamasias mašinas, bet prisideda kooperatyviai ir kuhanant javus ir juos valant nuo laukų.

Darbas pasirodė taip pasekmingas, jog jis plėčiamas ant kitų ukės darbų, kur tik reikia daugiau darbininkų.

GERB. "DRAUGO" SKAITYTOJAMS. SVARBUS PRANEŠIMAS.

Pradėjus 1919 metais "Drango" Administracija dienraščio skaitytojams, kurie atnaujina už dienraštį prenumeratą arba naujai jį užsisako, įveda naują pakvitavimų metodą, apie ką čia paaiškinsime. Ta nauja skaitytojų pakvitavimo metoda Administracijai sutaups daug laiko ir nemažai pinigų, kurie šiandie išleidžiami krassženkliais siunčiant skaitytojams pakvitavimus. Nuo to atliks laikas bus panaudotas svarbesniems darbams, gi pinigai — paties dienraščio pagerinimui.

Čia apėina tik tuos skaitytojus, kuriems "Draugas" siunčiamas per paštą. Nauja metoda ve kokia: Kiekvienas skaitytojas, kurs gaus "Draugą" per paštą, ant dienraščio atranda prilipintą spalvuotos poperos ruoželį, ant kurio yra padėtas skaitytojo vardas, pavardė ir adresas. Be šito ten dar yra padėti ypatingi ženklai, kurie ligšiol buvo reikalingi tik vienai Administracijai. Tie ženklai yra, pav., tokie: 4-3-8; 2-26-9; 7-15-9; 1-22-20 ir t. t.

Ką tos skaitlinės reiškia? Jos reiškia: pirmosios paėilij mėnesį, aptrosios mėnesio dienas, gi trečiosios — metas. Ir taip: 4-3-8 (reiškia: balandžio 3 diena 1918 metai); 2-26-9 (reiškia: vasario 26 d. 1919 m.); 7-15-9 (reiškia: liepos 15 d. 1919 m.); 1-22-20 (reiškia: Sausio 22 diena 1920) ir t. t.

Tai-gi nuo šiol čiais ant adresų ženkliais skaitytojai bus pakvituojami už užsimokėjimą už laikraštį. Kas, pav., atnaujins už dienraštį prenumeratą visiems metams pradėjus sausio 2 d., 1919 m., tasai gaus laikraštį ir šale adreso bus pažymėta: 1-2-20. Tas reikš, kad jis pakvituojamas ligi: sausio 2 d., 1920 metų. Kas atnaujins arba užsisakys dienraštį su vasario 10 diena, 1919 m. ir užsimokė pusei metų, ant adreso atras: 8-10-9, taigi: Rugpjūčio 10 d. 1919 m.

Šitie ženklai bus skaitytojams ne tik aiškūs pakvitavimas, bet dar jie nurodys, kada baigiasi prenumerata. Tai puikus bus parankumas ne tik Administracijai, bet ir patiems skaitytojams. Kitokie posenovei pakvitavimai bus siunčiami tik tiems skaitytojams, kurie būtinai tokių reikalana.

Kartais tuose ant adresų pakvitavimuose gali pasitaikyti klaidų. Tad gurb. skaitytojai yra prašomi pranešti mums apie užtėmtas klaidas, ar kokias nesūklumas. Tada mes pataisytime arba per dienraštį paaiškinsime.

RELIGIJŲ PRADŽIA IR IVAIRYBĖ.

(Tąsą nuo 2 pusl.)

baimė, o ne antgamtiniai daig- tai iš baimės.

Kai kurie lietuviai Ameriko- je, toli budami nuo mokslo, mintija, buk žmonės nusigas- davę didžių gamtos veiksmy- tvanų ir žemės drebbėjimų su vulkanais, ir buk iš išgascio imdavę garbinti dievus. — Is- torijos faktai rodo kitką. Se- niausiose žmonių giminės ras- tnos matyt, kad žmonės jau ti- kėjo į Dievą ar dievus, bet ta- me tikėjime viešpatavo visai kitokis jausmas ir mintis. Pa- tys seniausi tikėjimai suristi su sąžine ir dora. Sąžinės ir doros jausmas visuose seniau- siose tikėjimuose ir didelėje daugumoje užima daugiausiai vietas. Tai-gi ieškant tikėjimo šaknų žmoguje, reikia jų ieško- ti ten, iš kur dygsta dora, bu- tent sąžinėje. Visi kitoki spē- lojimai neturi nieko bendra su mokslu.

Karalių ir kapitalistų išra- dimas.

Prie bemokslams tinkančių suopinių reikia priskaityti kai- kurių socialistų pasaką, buk religiją išradę karaliai ir kapi- talistai. Tėciaus kapitalizmas užviešpatavo Europą ir Ameri- ką labiausiai 19 amžyje. Prieš tai buvo gyvenimo formų, pa- našių į kapitalizmą. Pasauli- valde didžponiai — aristokra- tai. Septynioliktame šimte me- tų jų tarpe Anglijoje užimė deizmas, kuris mažu kuoni- skyrėsi nuo bedievybės. Ir Anglijos aristokratų deizmas perėjo į Prancuziją pas tur- tingus miestiečius (buržujus) ir virto materializmu, arba tikrąja bedievybe. Kapitaliz- mas ir bedievybė yra labai ar- tyti giminės, atsiradę beveik tuo pačiu laiku. Yra tikinčių didžturčių, bet ta minčių blė- dingoji klaida, kuri skriaudžia darbininkus ir vadinasi kapi- talizmu, beveik visa prisilaiko bedievybės. Tai-gi ne kapi- talizmas pagimdė religiją. Jis pats gimė drauge su bedievi- ja iš bendrų su ja priežasčių.

Ne karaliai pramanė religij- ją. Ryme buvo religija kelis šimtų metų pirma negu atsirad- o imperija. Prieš respubliką tame mieste buvo karalių, bet religija Rymo tautos yra se- nesnė netik už jos pirmuosius karalius, bet ir už patį miestą. Grekuose Periklo laikais žydė- jo religija ir gamino dailę res- publikai viešpataujant. Pir- mieji Grekų religijos ženklai susekami trečiame tūkstantyje metų prieš Kristų, kada kara- lių nebuvo nei minties. Žydų tauta sandorą su Dievu padarė apie 1500 metus prieš Kristų. Tai buvo žydų tautos ir religij- jos pilnas sutvirtėjimas. Pir- masis žydų karalius tapo iš- rinktas apie 1050 metus prieš Kristų, t. y. puspenkto šimto metų vėliaus. Tikėjimo atsto- vas pranašas Samnelis peikė tautiečius ir sakė: "Ir žinosi- te ir matysite, kad didelį blo- gumą pasidarėte sau Dievo a- kivaizdoje, prašydami sau ka- ralius" (1 Sam. 12, 17). Ka- raliai nuolat užmiršdavo sąži- nės dėsnius, delto nolat bu- davo kovų tarp karalių ir reli- gijos ne vien žydų tautoje, bet ir visu krikščionijos laiku. Už- tenka atsiminus kovą impera- toriaus Enriko IV ir pope- žiaus Grigaliaus VII. Grekija ir Anglija atsimetė nuo kati- likystės delto, kad ši nepavėli- jo karaliams viešpatauti dva- sios srytyje. Kas istorijos nei- smoka, tas gali sakyti, buk ti-

kėjimai yra karalių pramany- ti.

Kunigų išmistas.

Paikiausia už visas yra ta nuomonė, kuri sako, buk tikė- jimą išrado kunigai. Ta nuo- monė nepasijunta įpuldama į absurda. Jug pirma turi buti religija, o paskui tegali atsi- rasti kunigų. Kiekvienam tu- rinčiam proto yra aišku, kad negalėjo buti kunigų be tikėji- mo. Jei jų nebuvo, tai jie ne- galėjo nieko išrasti, nei tikė- jimo. Istorija mums rodo, kad Abraomas, Melechizedekas ir ki- ti apie 2,000 metų prieš Kris- tų jau turėjo gerą religiją ir garbino vieną tikrąjį Dievą, o levitų ir kunigų luomas tarpe Abraomo vaikų, ten kur Mel- chizedeko gyventa, atsirado ap- pie 500 metų po jųdviejų mirties.

Reikia peržiūrėti istorijos dokumentus.

Peržiūrėję įvairių įvairiaus- sias nuomones apie religijos pradžią, matome, kad antroje- ty nuomonių rūšyje kiekvienas jų autorius saviškai suopias, nežiurdamas nei kitų nuomo- nių, nesirupindamas nei savą- ję prirodyti faktais. Mokslo aktyse kaikurios nuomonės iš- tos rūšies yra aiškios klaidos. Tas padėjome į galą. Kitos galėtų vadintis neturinėciais prirodytų spēlojimais, jei su- imtų visus prie to dalyko pri- klausančius ir mokslui žino- mus senovės palikimus. Te- čiaus jos beveik visai nežūri istorijos dokumentu.

Mes peržiūrėsime stam- biosius praeities palikimus pirma negu išreikšame savo nuomonę apie religijų pra- džią. Tas praeities palikimų peržiūrėjimas bus straipsnyje vardu: "Religijų Senovė ir įvairybė."

Kun. Pr. Bučys.

NAMAI SAMDININKAMS.

Sakoma, daug vedusių žmo- nių turėtų dirbti ant ukų. Kad juos gauti, reikia turėti geres- nias samdininkams butus ir suteikti darbo per visus me- tus. Kad ukininkams padėti intaisant naujus samdinin- kams butus, departamentas turi sudaręs plenus pavyzdii- niems trobesiams.

DAUG REIKĖS DARBININ- KŲ ANT UKIŲ.

Jei taikos tarybos ir užsi- baigtų prieš pjūtį, ukės dar- bininkų klausimas 1919 m. dar skirsis prieš karės laikų padėjimas. Taigi Sav. Valsti- jų žemdirbystės Departamen- tas rengias prie darbo sutikti ši ukų darbininkų klausimą. Departamento viršininkai spēja, jog ukų darbininkų klausimas 1919 m: bus taip svarbus, kaip ir 1918 m. Di- delė dalis mūsų armijos gali pasilikti Europoje per visus metus.

KĄ REIKSIA KVIEČIŲ LAUKAI.

Žemdirbystės departamen- tas apskaitliavo, jog 1918 m. rudenį žieminiams kviečiais ap- sėta 49,027,000 akrų, t. y. 15% daugiau, neg rudenį 1917 m.

Toks didelis plotas žieminių kviečių nurodo kiek reikės darbininkų prie ukės darbų. Reikės trijų ar keturių vyrų suvalyti ką vienas vyras pa- sėjo, o niekur nebuvo sakomą, kad butų būvę perdaug darbi- ninkų prie sėjimo.

KO NORI LAISVAMANIAI.

Paskutiniai liberalų-tautinin- kų pasielgimai verčia manyti, kad kas nors negera juose at- sitiko. Užtenka peržvelgti jų organus: "Tėvynė", "Vienybė Lietuvninkų" ir "Lietuvą", kad jų tikrąjį veidą pama- čius.

Iki New Yorko seimo, jie šūkavo: "vienybės, vienybės, duokite mums vienybės". Kata- talikai tuo laiku budami bai- siai užimti Lietuvos šelpimo ir laisvės reikalais, neturėjo lai- ko domos kreipti į liberalų šu- kavimus. Vienok, praktiką nu- braukę, pratarė: "broliai lietu- viai, ko jūs ten šūkaujate, štai yra darbas, kurį reikia atlikti šiandieną. Alkis, lenkai, vokie- čiai ir rusai užsimojo ant Lie- tuvos gyvybės, mums pa- tiems reikia juos atremti. Tad rankovės atsiraitė stokite prie darbo". Liberalai katalikų balso negirdėjo ir negirdi; ne- girdi jie nei Lietuvos grau- daus balso, maldaujančio gel- bėti ją nuo pražūties; negirdi jie, nes jų pačių šūkavimai užspėgė jiems ausis.

Kokios-gi "vienybės" jie norėjo ir tebenori? Nejaugi to- kios, kad butų galima kartu dirbti Lietuvos labui? Tokios, kad katalikais už vieno pinklo galo paimtų, o liberalais už kito galo ir abudu gerai pa- prakaituotų laisvės priešui sprandą bezulindami? Turbūt ne, nes kaip tik prie tokios vienybės, prie tokio darbo juos ir kviesia, vienok jie to nepaisė, atsirėmę prie stulpo toliaus savo giesmę traukė.

Aišku, kad ne tokios vieny- bės jie nori, kuomet butų ga- lima lygiai dirbti tėvynės la- bui, bet jie sapnavo ir tebe- sapnuoja apie tokią "vieny- bę", kada jie galėtų vadovau- ti — katalikus komanduoti. Palauk broliuži. Pirmiansia stok prie darbo, parodyk savo jėgas, savo mikhlą, savo tinkamumą, o tik tuomet kal- bėsim apie vadovavimą.

New Yorko seime katalikai vėl parodė savo gerus nortus ir pastangas visas lietuviškas jėgas suvienyti kovai už Lie- tuvos gyvybę ir laisvę. Nusile- leido daugiau negu reikėjo, pripažindami veikėjais jų men- ką burelį, pasivadinusį "tary- ba". Sudaryta bendras Pil- dantysis Komitetas; pirmin- ir vice-pirmininku išrinkta iš liberalų pusės. Sutikta, kad abidvi pusės turės po fondą, iš kurio bus padengiama ly- gia dalimi visos Komiteto pa- darytos išlaidos, dirbant Lie- tuvos laisvei. Taipgi sutarta, kad abidvi pusi rinkis aukas į savo fondus, Lietuvai šelpti. Viskas sudaryta gerai ir gra- žiai, darbas lygiai padalintas. Ko-gi dar daugiau norima? Rėdos nieko daugiau kaip tik dirbti, dirbti ir dar kartą dirbti.

Bet mūsų liberalai ne to no- rėjo. Patylėjo, kol apsilaižė ga- vę geroką porciją ir vėl grau- džiu balsu užtraukė savo dai- nelę, it lakštingalas, kurs už kalno kumelius pjauna. Vėl jie šaukia: "vienybės, vienybės, fondų vienybės". Tat reiskia, kad jie negali išlaikyti prie- lygaus darbo su katalikais. Jiems kinkos dreba, jie atsi- lieka užpakalyje su paskirta jiems darbu? Taip, tai čia priežastis visų liberališkų šu- kavimų. Ypač svarbiausia ka- da priseina pusė išlaidų pa- dengti, kada reikia parupinti pusė Lietuvai siunčiamų pi- nigrų. Katalikai per Tautos

Gegute ir Man Užkukuok.

Kad spaudžia man širdį liudnumas, Ir skęsta skausmuose širdis, Kad vargina mumis silpnumas Ir tendina protą naktis.

Kukuoji gegute našlaičiams; Kukuok, o raibioji kukuok, Kukuoji panelėms, ponaičiams — Gegute, ir man užkukuok.

Migla kad aptendina žemę, Nuo miedžių, kad krinta lašai, Ir skausmo erkščėčiai kad remia Ir siaučia aplinkui vargai.

Kad kenčia nuvarginti žmonės Tarp skausmų, raibioji kukuok, Ant kryžkelio vargo kelionės — Gegute, ir man užkukuok,

Kad mašosi, draskosi oras Ir užia miškai verkdami, Ir siaučia tik vėjas nedoras Ir lapai vaitoj krisdami.

Kad miško linguojašis sienos Tarp vėjų, raibioji kukuok, Miškams tu kukuoji per dienas — Gegute, ir man užkukuok.

Gegutė, tu puiki ponia, Kur nuleki, ten maloni, Kur su sparneliu užgausi, Gert ir valgyt tenai gausi.

BARGENAS.

Ant pardavimo 8 akeriai žemės kurie galima pirkti ant lengvu menėsinų išmokesčių. Labai parankioj vietoj netoli gatvekarin linijos ir depot's. Gera vieta del auginimo vištų ir daržovių nes netoli nuo miesto ir didelių dirbtuvių Burnsire, Pullman ir West Pullman.

Del platesniu žinių kreipki- tes sekančiu adresu:

F. M. JOGMINAS, 11212 Michigan Ave., Roselande. Telefonas Pullman 439.

PIRKITE KARĖS TAUPY- MO ZENKLELIUS (W.S.S.).

KLEIN BROS. SPECIALIAI IŠPARDAVIMAI ANT SUBATOS. MES KĄ TIK APLAIKEME Naujas Pavasarines Šlebes ŠILKO ir PUSVILNES del Moterijų ir Mergaičių. Prancuziškos Vilnos Šlebes. Labai gražūs modeliai naujų pavasarinių šlebių labai geros rūšies Prancuziškos vilnos; padirbtos sulig naujausių madų; gražiai išsiuvinėtos, rundingais kalnieriiais, didžio del moterijų ir mergaičių. \$15. Labai Gražios Satinines Šlebes. 19.75. Subatoj Po Pietų Specialiai 3.98.

Geresni Biscuits Padaryti Geresniu Budu. Crispo CAMEL LUNCH BAR. REG. U.S. PAT. OFF. Ką jūs norėtumet tikėtis rasti skonyje ir maistingume, tai tiek rasite Crispo Caramel Lunch Bar. Jie yra padaryti iš geriausių dalyku ir gerai iškepti. Jie yra keptiami geriausioj ir švariausioj kepykloj visam pasaulyj. Žiurkėite į vardą — Prašykite Crispo Caramel Lunch Bar. Taip Crispo crackers biscuits, cookies, goodies, tidbits ir kitokios rūšies — gerai padaryti, gerai iškepti, gerai supakuoti, geriausi piragėliai pasaulyj, geriausio jų kepykloj. Jeigu jūs krautuvninkas neturi, tai prisiskite mums jo vardą arba telefonuokite mums Haymarket 5160. SAWYER BISCUIT COMPANY, Chicago, New York.

KUN. P. KAENDERS,

DESENZANO MERGELĖ

Trijų veiksmų drama.

Vertė

KUN. V. KULIKAUSKAS.

(Tąsa)

MAGARIETA. (Gieda už scenos).

Motina šventa ir nekaltiausia, Duok nekaltybės dorą brangiausia, Dildyk širdyse piktą vergiją, Duok Dievo meilę, Sveika Marija! (Ieina).

O karaliene visų šventųjų, Išgirs meldimų žmonių kaltųjų, Neduok mums rasti baisioj ugnyje, Nuvesk į dangų, Sveika Marija!

Oje, kaip aš esu alkana, ir niekas nieko neduoda. Tėvas ilgai sirgo ir dabar da negali dirbti. Aš bandžiau prašyti šokio tokio valgio mano vargšei motinai ir mažučioms mano seselėms, tikėjau gauti centą, kitą, kad galėčiau nupirkti vaisių savo tėvui, bet niekas neišiteko net paguodos žodžio ubagutei, kaip jie mane vadina. Argi kaltė buti vargšė, ugi ir mūs brangiausias Viešpats buvo neturtingas ir jis mylėjo neturtingus ir pašėlpos reikalingus. Jis taip pat mylėjo ir mažus vaikelius, nes jis pasakė: "Leiskite maželiams ateiti pas mane, ir nedrauskitė jiems". (Mato pintines). O kas čia? (Ziurinėja, kas yra pintinėse). Kokia dangybė valgomų daiktų! Bet ar man jie? Ką aš galiu žinoti. Ne, aš jų nejudinsiu, nes vogti yra nuodėmė. Aš pasivesiu Dievui, kuris maitina oro paukščius ir rėdo lauko lelijas. Jis neapleis manęs. (Ieina). (Girdėti dainavimas iš pradžios toliau, o pastui pamazai vis arčiau. Dainuoja trys mergaitės: Irena, Elena ir Lucija. Užsibaigus giedojimui, jos ieina. (Gailima dainoti by kokią gražią dainelę).

IRENA. Čia bus ta vieta; o čia ir pintinė, kurią ponias Biancozi siuntė, pilną visokių gražių daiktelių. Gera senutė! Ji nori, kad mes intruktume į pasilinksimumus jos gimnaitę, Angele ir, atitraukusios jos širdį nuo pamėgimo atsisikymo ir vienystės, inveltume į šio gražaus pasaulio smagumus.

LUCIJA. Ziūrėkite! Čia ir kita pintinė! Kas ją čia prisiuntė? Ponia Biancozi, turbūt, turi gerą pagalbininkę padėti atmainyti Angelės intenciją. Man yra nesuprantama, kam ta sena ponias taip rūpinasi patraukti į pasaulinį gyvenimą savo gimnaitę?

ELENA. Man rodos, aš neapsiriksiu pasakius, kad ponias Biancozi ne tiek rūpi pati Angele, kiek jos turtai; nes ji nuolat kalba apie jos turtą ir vadina nuodėmingu kvailumu, tai, kad Angele savo turtu šelpia pavargėlius ir pasirodo duosni pakliuvusiems į nelaimę.

IRENA. Iš savo pusės, aš nepeikiu ponios Biancozi. Yra, tiesiog, gėda tokiai mergaitei, kaip Angele, gražiai ir turtingai paniekinanti patogumus ir smagumus, kuriuos jai žada pasaulinis gyvenimas. O štai ir ji ateina, o je, ir su ubagute.

ELENA. Gėdinkis, Irena, taip kalbėti. Angele yra gerutė kaip aniolas. Ji per daug gera, kad turėtų tekti šiam sugėdusiam pasauliui ir ponias Biancozi nederėtų priešintis josios gailėstingumui.

LUCIJA. Šš! Ji išgirs jus. ANGELE. (Ieina su Magrieta). Eik šen, mano brangi Magrieciuke. Nesibijok. Tos mergaitės visos yra geros ir jos myli tave. Aš tau duosiu šį tą namon parsinešti. Laidyk sterbė. (Pripildo priekaitę iš pintinės). Dabar, eik namo, miela mergaite, ir melskis už mane.

MAGRIETA. Dekavojų širdingai. Teužmoka Tamistai Dievas ir telaimina Jis tave. (Ieina).

LUCIJA. Mes labai džiaugiamės, kad atėjai čia, Angele, Sėskimės dabar ir paragaukime tų skanių daiktelių, kurių Tamistos teta teikėsi čia prisiūti. Neturime stalo, tai tieskimės ant žemės. (Tai daro).

ANGELE. Koks gražus čionai kampelis! Per istisas dienas nenubisiotų čia mano vaikštinėti. Mano akys džiaugtųsi tais puikiais žalumais, mano rankos rankiotų kvėpiančias gėles, o tuo pačiu laiku mano mintis nulėktų ten prie gėdalinės Dievo grožybės, Jis sutvėrė šiuos puikius daiktus.

LUCIJA. Ištikrųjų čia maloni vietelė. Taip ir rodos, kad gamta visą savo gerumą gausiai čia išpylė.

IRENA. Kitas dalykas šioje valandoje sminga man ir akis ir traukia visą atydą, tai tavo graži galvutė, su puikiais plaukais, Angele.

ANGELE. Man gėda, kad aš davianu progą padaryti tokią netiksną pastabą, bet man da labiau nemalonu dėl tavęs, Irena, kad nesibijojai taip pasakyti.

IRENA. O, tai aš atsiprašau. Aš visiškai nemaniau tave užgauti.

ELENA. Eikit šią, mergaitės, užkandys jau parengtas. (Jos sėda ant žemės ir valgo). E, e, Lucija, nesukisk savo pirštų į svietą. (Visos juokiasi).

LUCIJA. O, šia koki gražus tie saldainiukai. Kaip jie skanūs. O, šia ir agurkelių, taip pat yra.

ELENA. Ziūrėkite! Mergaitės! Kas ateina? Ar ne tik ta nepakenciamoji sena merga. Kamilė su savo Morkum Teofilium. Aš stebiuosi, kaip ji nuvodė, kad mes čia?

KAMILĖ. (Ieina, skaitydama knygą). Ji bučiuoja knygą. Malonus vaizdelis kaimiško prastumo. Sveikos gyvos, mergaitės!

IRENA. O kaip pati laikaisi? Kaip nepaprastai gerai atro dai! Ar nesutiktum drange su mamis išgerti arbatos puodelį?

KAMILĖ. Aš, nieko man nereikia. Visiškai nenoriu valgyti. Aš esu ne savyje po intekme žavėjančio didžio Morkaus Teofiliaus. Nėra geresnio daikto, kaip nupirkti sau nors vieną šios knygos egzempliorių. Ši jums suteiks nurodymų įvairiausiose sunkenybėse. Ji bus suraminimu nesmagumuose. Ji papildys jus protišką išsilavinimą, kuris taip reikalingas dabartinio laiko panelei. Leiskite, aš jums paskaitysiu vieną gražią vietą. MERGAITĖS. Ar negalėtum palaukti kito karto?

KAMILĖ. O, ne mergaitės, leiskite man dabar tai padaryti. Klausykite. (Bučiuoja knygą ir skaito). "Tas, kuris bijo mirties arba netekimo gyvasties, arba kitokios gyvenimo rūšies".

LUCIJA. Irena, ar nenorėtum gauti agurkėlio? (Visos juokiasi).

KAMILĖ. (Skaito). "Todel, jei jus neturite gyvasties, jus nesibijosite mirties. (Mergaitės slenka šalin). Angele eina į užpakalį). Greitai mes užsūsime tyliam kape, nes trumpas yra žmogaus gyvenimas ant žemės ir maža yra žemė, ant kurios žmogus gyvena". Ar jus suprantate, kokia čia yra tuose žodžiuose išmintis! (Pakelia galvą). Kas gi čia dabar? Jos nuėjo sau! Vargšas Morkus Teofilius (Bučiuoja knygą). Tos panelytės nepamėgo tavo išminties žodžių. Tai vistiek yra ką naikinti girios oro kvapni, ar mesti perlus... O baisenybe! Aš esiu ir atsisikysiu viena savo kambaryje apstarvysiu tavo augštos išminties žodžius. O brangiausias, maloniausias ir mieliausias Morkau Teofilau! (Spaudžia knygą prie širdies. Ieina).

ANGELE. Vargšė mergina. Man jos gaila. Mergaitės juokauja, o ji to nesupranta. Aš stebiuosi, kur mergaitės prapuolė. Jos greičiausia sugrįž atgal, kaip tik numanys, kad Kamilė nuėjo. Aš, vienok pasiskaitysiu šventųjų Gyvenimą (Sėda ant kelmo). Nestebėtina nei kiek, kad Dievo šventieji labai mėgo buti sau vieni. Atsiskyrimo žmogaus širdis jaučia arti savęs Dievą ir Dievo Dvasia kalba ir jo dušią. (Girdėti tyki muzika). Ar ne dangiškos muzikos garsai, toki malonus ir ramus! Ar ne atbalsiai aniolų balsų, pripildančių orą melodiškais garsais? Ką tai gali reikšti?

ANIOLAS. (Pasirodo debesyse). Angele Merce!

ANGELE. Kas šaukia mano vardą?

ANIOLAS. Pasiuntinys iš dangiškų sviesybių.

ANGELE. Kas aš, Viešpatie, kad galiu džiaugtis tokiu stebėtinu apsišėkimu? Kalbėk! Ką aš turiu daryti? Kalbėk, klauso tavo tarnaitė.

ANIOLAS. Angele, Dievas tave šaukia įsteigti šventų mergaičių draugiją, kurios save pašvęstų meilės ir gailėstingumo darbams.

ANGELE. Kaip gali, Viešpatie, naudotis tokia bloga mergaite, išpildyti savo plenus? Aš nedirstų čia pamąstyti apie tai. Tikiu, kad aš paskirta tik tarnauti arba, dauggiu daugiausia, garsinti Tavo Vardą ir veikti, kad Jį pagarbintų mano gimimo vietoje.

ANIOLAS. Tu turi apiešti savo gimtinę vietą ir eiti į Salo, kur prisidėsi prie Trečiojos Šv. Pranciškaus regulos seserų. Turėk viltį Viešpatyje. Jis bus su tavim ir pakreips tavo žingsnius.

ANGELE. Štai aš Viešpaties tarnaitė! Aš esiu, kur tik Apveizda teiks mane šaukti. (Muzika. Aniolas visa laiką šviesus ir gražus).

(Uždanga nusileidžia).

SCENA ANTRJOI.

(Kambarys ponios Biancozi namuose. Ponia Biancozi sėdi).

PONIA BIANCOZI. Štai jau trys mėnesiai kaip Angele prapuolė ir nieko nuo tada apie ją negirdėjau. Kas su ja galėjo atsitikti? Argi galimas daiktas, kad ji būtų mirus? Ne, taip negali būti. Gal buti ji apleido namus delto, kad aš priešinau josios norams ir pabardavau už eikvojimą turto. Bet ji istikrųjų per daug naikino savo turtą ir aš turėjau priedermę ją perspėti. Istikrųjų, aš negaliu buti kaltinama už jos pranykimą, nors aš nelabai lemtai jaučiuosi už savo elgimąsi su mergaite.

RITA. (Ieina). Poniute, ten už durių yra viena ponias, kuri nori su jumi kalbėti.

PONIA BIANCOZI. (I šali). Tai ponias Rosati. (Garsiai). Paprašyk ir vidų, Rita. (Rita ieina). O jei Angele mirė? Jos tėvai paliko jai nemažą turtą, kuris tektų man, jei ji būtų mirus. Tada man būtų lengva išmokėti skolą Rozaciams. Bet ne, neprivalau taip mąstyti.

PONIA ROZATI. (Ieina, Ritos įvedama). Atsiprašau p. Biancozi. Istikrųjų, man labai nemalonu, kad aš Tamistai ardau ramumą.

P. BIANCOZI. Ponia Rozati, esi pageidaujama. Aš labai džiaugiuosi, kad galiu Tamistai matyti. Meldžiu sėsti. (Abi sėda). Kuo galiu tarnauti Tamistai?

P. ROZATI. Ar neturite kokių žinių apie savo gimnaitę Angele?

P. BIANCOZI. Jokių; bet koks tai balsas man sako mano viduje, kad aš ją da pamatysiu. Ta haizi paslaptis jos pranykimo turi buti išrista į kelias dienas ir mergaitė vel sugrįž namo.

P. ROZATI. Aš bijau, ar tik ne kitaip atsitiko, p. Biancozi. Aš nugarau aną dieną nekurių žvėjų kalbą, kurie mano, kad mergaitė, ar ne tik rado sau kapą Ežero Gardo vandenyse. Jei tai būtų tiesa, Tamista paveldėtum jos turtą ir galėtum apmokėti mus.

P. BIANCOZI. Tai tiesa, bet aš nematau, kad Angele būtų mirusi. Vienok, jei jau taip būtų, tai iš neatidėliociau paimti poperas ir globoti mergaitę, nes aš esu jos impedinė, ir aš nemėtyčiau pinigų taip, kaip Angele darė.

RITA. Poniute, aš esu neturtinga mergaite-tarnaitė, bet aš negaliu kesti to, ką jus apie Angele kalbate jai už akių, Tamista pati turėtum gedytis taip kalbėti. Angele nemylėjo pinigų, kaip Tamista myli, bet ji jų tuščiai ir nebarstė. Susėlpti vargšus ir neturtingus, ar tai barstymas pinigų. Nestebėtina, kad visi apylinkės neturėliai pasigenda Angelės. Gal nelaboji dvasia ją pražudė, kad nedaleistų jai tiek dangero daryti.

P. ROZATI. Mergaite, kvailystė kalbi. Kaip pikta dvasia galėtų taip padaryti?

RITA. Kaip ji galėtų? O kaip ji galėjo mūs išganytoją užnešti ant Jeruzalės bažnyčios stogo?... Kodel ji neturėtų jėgos ir mūs Angele išnešti mums?

P. BIANCOZI. Et kvaila! Ponia Rozati, eiva į kitą kambarį. (Rodo p. Rozati). Rita, išvalyk kambarį ir nudulkyk gerai kėdes. (Ieina).

(Tąsa ant 5 pusl.)

Columbia LIETUVIŠKI REKORDAI

Reikia daug Nosių kad padarius Svieta

- REFERATAS APIE NOSIS. Atliko Juozas Pileniusas. Tai yra juokingiausias rekordas, kokį Jus esat kada nors girdėję. Kalba apie navatiniausias nosis, apie kurias da Jus nesate niekad girdėję. Teisingiau sakant, apie visokias nosis. Kitoj pusėj rekordo juokingas monologas apie neįrašų įrašų vira ant vakarų. JAUNYSTĖS ATMINIMAS. Atliko Juozas Pileniusas. GERKIT SALTYSALAI. Įdainavo Simkaus Mėtras choras. Dvi gražios Lietuviškos liaudies dainos garsaus Simkaus choro. Kiekvienas Lietuvys žino tuos garsius dainorius ir tas gražias mylimas dainas — todėl tas rekordas yra ypatingai gražus. Tuo vardu bus gerai atmenami visiems muzikos mylėtojams. OI KAS SODAI, DO SODELIALI. Įdainavo Simkaus Mėtras choras. KAREIVIŲ MARSAS. Įgrojino Columbus Kapelija. Zavėjantis rinkinys Marso. ALLEGHENY UPĖ. Valcas. Įgrojino Columbus Kapelija. TRYS BERNELIAI. Įdainavo Marė ir Jonas Čičuskai. Gera! Žinomos Lietuvos liaudies dainos. VAKARINĖ DAINA. Įdainavo Marė ir Jonas Čičuskai. SAULELĖ RAUDONA. Karalienės Aniolų Parapijos Choras. Populiariškos liaudies dainos sudainuotos gražaus choro. BEAUSTANTI AUSRELĖ. Karalienės Aniolų Parapijos Choras.

Sąrašas kitų Gražių Pasirinkimų

- KAREIVIŲ MARSAS. Įgrojino Columbus Kapelija. Zavėjantis rinkinys Marso. ALLEGHENY UPĖ. Valcas. Įgrojino Columbus Kapelija. TRYS BERNELIAI. Įdainavo Marė ir Jonas Čičuskai. Gera! Žinomos Lietuvos liaudies dainos. VAKARINĖ DAINA. Įdainavo Marė ir Jonas Čičuskai. SAULELĖ RAUDONA. Karalienės Aniolų Parapijos Choras. Populiariškos liaudies dainos sudainuotos gražaus choro. BEAUSTANTI AUSRELĖ. Karalienės Aniolų Parapijos Choras.

Kiekvienas Columbia Rekordų pardavėjas mielai sutiks paprajint Jums bile vieną tų Rekordų, be jokio atlyginimo. Jis duos Jums katalogą Columbia Rekordų jusų tautiškos muzikos. Paprašyk pas jį.

Pirkite Sov. Val. Taupymo markes.

Kaip pirksi rekordus, reikalauk Columbia rekordų ir nurodyk kiekvieno Numerius.

Ziūrėk kad toks Vaizdženklis butų ant kiekvieno Rekordo. COLUMBIA GRAPHOPHONE COMPANY.

NESIUSKI? NEI VIENO GENTO.

Turi šešias rodykles, kurios rodo atžanas, minutes ir sekundas. Tiesiog dienu savaitę, dienas mėnesį ir vardus mėnesių, taip pat persimainoma mėnuo. Tai yra kas nors nepaprasta. Tas kuris turės šią laikrodį, tam nereikės kalendoriaus, užtat, kad pasistatytų į laikrodį žinai kuri atžana, minuta ir sekunda, taip pat kokias dienas savaitės, kokias dienas mėnesio ir kokias yra mėnesiai, atsimainytum. Turint tokį laikrodį galima sukelti interesa kiekvieno žmogaus. Tas laikrodis turi labai gražų viršelį, didžio 16 ir užlaiko teisingai laiką, yra raudonjamas ant 20 metų. Tas laikrodis yra mažiausias vertas \$16.00, bet ant neapriboto laiko mes pardavinėjame po \$3.75 ir prie to dar duosime dykai panašintą lenčių ir kibenių peilį kuris yra mažiausias vertas \$1.50 ir taip pat kompas porodo kaip stovi vakaruose, Rytuose, Žiemuose ar Pietuose. Mes neprasiome pinigų iš kalno, tikrai iškirpkite šią pagarsinimą ir prisijokite mums, o tuos \$3.75 užmokėsite kaip viešką aplykystę. Jeigu nebūsi užgandintas su musu tavoru, į 30 dienų gali sugrąžinti, o visus pinigus tuosiu jumis sugrąžinsime atgal. Jeigu tikrai nepatiki, nelaukite ilgai, tuojaus pasiskaitę atgal. Kainos gali pakilti, todėl veikite greitai, nes kiti tiesiai!

UNION WATCH CO., DEPT. 761, 1016 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

NAUJAS BRAUGO KELIAUJANTIS AGENTAS.

Pranešame plačiai katalikų visuomenei kad 25 d. Lapkričio įgaliojome p. A. Petkevičių atstovauti "Draugo" reikalus. Jam pavedame priiminti prenumeratas, steigti agenturas, pardavimėti šerūs ir knygas ir kolektyvu užsiūkusias skolas. "Draugo" Adm.

NESIUSKIT MUMS PININGU

Tiktai \$4.50 Camera ir Filmas. Su šia camera gali rodyti visokius judamuosius paveikslus savo namuose. Nereikia nei jokio pritvirtimo, nei ir mažas vaikui gali tų padaryti. Lampa yra taip patalyta, kad net stiprus šviesos spindulys šviesos. Jis neužima daug vietos, gali buti pastatytas bile kur. Visi reikalingi dalykai ir 18 filmų su 500 paveikslų duodami dykai. Filmas duodamas su camera yra tos pačios kaip yra rodomi visuose judamųjų paveikslų visuose teatruose. Jus galite matyti tuos pačius aktorius savo namuose. Ši camera rodo tuos pačius paveikslus. Mes duodame visas instrukcijas su camera. Ši camera yra parduoama už \$10.00 ir daugiau, — nuo mus gausite už \$4.50 ir prie to dar 18 filmų su 500 paveikslų DYKAL. Mes duodame filmas visas kitokias kaip tai: melišės, Hudnomo, juoko, karės ir kitus. Jeigu norėtumėt daugiau filmų, vistuome gailis nuo musu gauti, nes mes turime suvirš 1,000 visokių filmų. Mes nenorime pinigų iškalno — iškirpkite šią kuponą ir pripildę prisijokite mums: pinigų \$4.50 tuomet užmokėsite, kaip gausite camera. Tiktai per tris mėnesius, mes pardavinėsim šitas cameras, todėl kurie nori te pasiskubinti, ir prisijokite kuponą tuojaus.

Royal Sales Company, Dept. 195, 1015 West Huron Str., Chicago

SVARBUS PRANEŠIMAS!

Nuo 9 dienos Sausio (January) šių metų oficialiai įgaliojome agentauti ir atstovauti Drauge reikalus: Bridgeporte p. JONA J. LUCAS, 236 W. 33 pl. Dievo Apveizdos parapijoje p. J. MOZERIS, 1817 Union Av. Visais "Draugo" reikalais kreipkitės prie juodvių.

RITA. (Nūdulkindama kėdes). Padaryk tu čia ką gera, jei dulkių iš lauko nuolatos prieina. Kaip kam galėtų atrodyti, kad aš nedulkinau kėdžių kokias dvi savaites. Ta augštoji ponja Rozati galėtų pasakyti, kad aš tikra ubagim rimbas, apsilėdė, o niekas apie mane taip da niekad neprasitarė. Galop, turiu aš paisyti, ką pasakys tokia ponja Rozati? Aš numanau; mano ponja labai norėtų, kad Angelė būtų mirus, ji tuojaus pasiskubintų sučiupti jos pinigais. Nes ko ji ir bešnekėtų taip dažnai, kad Angelės tėvai paliko jai stambų turta? Ir ko ji taip rupinasi, kad Angelė ištėkėtų už to šiaudinio vyčio, Antano Rozati? Bene jai rupi Angelės laimė? Ne. Ji kalta Rozaciams gerą pluoštą pinigų ir norėtų savo skolą padengti, išgrūdama Angelę už Antano. Bet tas beždionė nematys męs Angelos, kaip savo pakaušio. Ji pergera jam. (Subeldžia kas į duris). Kas nors beldžia? Kas čia galėtų būti? (Atidaro duris. Įeina Magrieta).

MAGRIETA. Ar ponja Biancozi namie. Norėjau paprašyti jos kokią kašnelį duonos ir kokią apnešiotą drabužį?

RITA. Dieve tau padėk, vargšė Magrieta, bet p. Biancozi to nepadarys. Ji laiko už nuodėmingą eikvojimą ką nors kam duoti, bet eisiu paklausti. (Duoda Magrietai kelis pinigus). Imk tą menkėkį; tai visa, ką aš turiu, bet aš galin be jį apsieiti. Palauk čia, iki aš sugrįšiu ir melskis už męs Angelę. (Išeina).

MAGRIETA. Gerute Rita! Ji net nepalieka man laiko padėkoti jai. O, kaip užmirštas ir apleistas atrodo šitas kambarelis nuo tada, kaip jis neteko Angelės. Kaip aš trokštu, kad ji sugrįžtų. Kad nors numanyčiau, kur (Daugiau bus).

Lietuviai Amerikoje.

AMSTERDAM, N. Y.

Nors lietuvių čionai nepredžiausiai, bet su aukomis tėvynei neatsilieka. Vieni auksa į Neprigulybės Fondą, kiti į Tautos Fondą. Bet pagirtina, kad visi tame praktiniame darbe veikia ir vieni kitiems nenkenkia. Tai tikri lietuviai.

Į Tautos Fondą per vietinį, 65 skyrių, laike paskutinių kelių mėnesių surinkta sekančiai:

Pelnas nuo bazaro (lapkr. 18-24, 1918) \$1305.16.

Saukoto per Tautos Fondo susirinkimą 1 gruodžio 1918 ir per J. Bielskio prakalbas 22 gruodžio, sekančiai:

Kun. J. Zidanavičius	\$525.00
Šlavėikis Pranas	131.00
Kazlauskas Motiejus	60.00
Kazlauskas Juozas	60.00
Varnas Jonas	55.00
Kun. A. Sukis	50.00
Sargelis Petras ir Filom.	50.00
Smetona Jonas	50.00
Valikonis Kazys	50.00
Močekvičius Jonas	50.00
Dr-ja Šv. Jurgio	50.00
Dr-ja Dukterij Marijos	50.00
Dr-ja Šv. Kazimiero	50.00
Zidanavičiūtė Ona	50.00
Strikulis Mykolas	30.00
Jutei Petras ir Jieva	30.00
Čiurlis Jonas	25.00
Dr-ja Šv. Antano	25.00
Tamolūnas Antanas	20.00
Kreivienė Grasilda	20.00
Šalnauskas Andriejus	11.25
Simonavyčiai St. ir Ant.	11.00
Jurevičiūtė Ona	11.00
Aibokiūtė Ona	10.50

Po 10 dol.: Tamošauskas J., Dubickai P. ir P., Štarinkė O., Šileika A., Mačiulis J., Lancauskaitė V., Bružinskaitė K., Kazlauskaitė A., Jurkunas J., Tamošiniūtė J., Puciunai M. ir J., Kooperatiška buėrnė, Butkai A. ir S., Bilis J., Varnas A., Šatas P., Jurevičiūtė J., Pšelgauskaitė Z., Kazlauskas A., Dopkus A., Motiečius A., Smalis S., Zupkevičius S., Čekanavičius J., Gaskai St. ir Pr., Bogužas C., Jakačiūtė J., Cekavičius J., Guseinkė S.

Po 5 dol.: Štonka A., Varnas J. (sumas Adomo), Gaska J., Gavrilėkas S., Paguiris A., Rupaite A., Virbickaitė S., Pakeniūtė O., Urbonaitė V., Navikaitė S., Staknys M., Zostantus K., Jurkunas M.

Po 3 dol.: Vasiliauskas J., Po 2 dol.: Kibortas J., Račinskienė V., Radzevičienė O. Po 1 dol.: Varnas Z., Kaupele A., Gužiukė A., Vyte-

seenos buvo girdėti jaiminą žaidžiant ir dainuojant, lygiai kaip kaimie nedėdienio vakare. 5-as paveikslas — Lietuva liepsnoje — buvo įspūdingiausias. Buvo matyti trys apdriškė, apskurdę vaikučiai, užpakaly jū motinos ištiesusios rankas, maldaujančios pagalbos. Šale to gyvojo paveikslu stovėjo p-nia S. Greičienė, apsiiautusi lietuviškos vėliavos spalvos apsiautais, kuri, pritariant "Kanklių" orkestrai, sugiedojo "Lietuva, Tėvyne mūsų". Apačioje paveikslu buvo parašyta: "Gelbėkim Lietuvą. Gyviems paveikslams įvairios spalvos šviesas pagaminio fotografas, Jonas Žitkus.

Visas programos buvo labai įspūdingas ir publikai begaio patiko. Girdėjau, kad surengime to indomas vakaro ypač pasidarbavo p-nia B. Žitkienė, kuri norš čia, Amerikoje, augus ir moklą ėjus, bet giliai atjaucia Lietuvos vargus ir tuo duoda pavyzdį kitoms, čia augusioms, mergaitėms.

Genys.
DAYTON, OHIO.
Daytono lietuviai - katalikai gali pasidžiaugti ne tik tarp savųjų, bet ir tarpe kitų kolonijų lietuvių. Vargiai kur kitur surasi tokių lietuvių koloniją, kaip Daytonas. Esant mažam bureliui lietuvių katalikų, o nuveikti labai daug. Žiūrėk, viename kampelyje T. Fondas veikia, kitame Susivienijimo kuopelė kruta. Čia vyčiai veikia, diskusuoja, lavinasi. Draugijos ir neatsilieka. Tarp viso judėjimo prieky stovi visų gerb. kun. M. Cibulskis, didelis tautos veikėjas. Parapijos savo darbais, padarė didelius nuoveiklus. Per vienus metus su 100 šeimynų parapijonių ir keleto pavienių skolos parapijos išmokėjo apie 8,000 dol. Kasdien darbų, tai daugiau sia Daytono, yra mašinapės

ir kurie moka darbą, uždirba labai gerai. Daytono lietuviai turi nmosavus namus. Lietuviai - katalikai gyvena sutalime. Parapijonai su kun. Cibulskiu labai sutinka.

AMSTERDAM, N. Y.
Prie Lietuvių Dienos.
Amsterdamiečiai, laikas artinasi, diena netoli; ta diena mums yra brangi, tai Lietuvių Diena, kuri artinasi ir neuzilgo ateis, ty., 4 d. kovos, šių metų. Rengkinės ją pasitikti ir pasitikim ją iškilmingai. Pasirodykim tikrais lietuviais. Aš manau, kad mes, amsterdamiečiai, tą dieną ir apvaikšiosim. Taigi jau ruoškinės amsterdamiečiai prie gelbėjimo savo tėvynės.

Mūsų broliams Lietuvoje reikia daug visko; neatsilykykite nei vienas; didelis ar mažas, o ypačiai mūsų bizniečiai — glauskitės prie tos Lietuvių Dienos. Paukokim visi vienos dienos uždarbi.

Nežiurint kaip sunkus mūsų gyvenimas yra, nežiurint kaip spausių mus duonos klausimas, mes turime nepamiršti ir savo tėvynės ir senelių. Tat prie drabo, amsterdamiečiai! Jau laikas pradėti rengtis.

AMSTERDAMIETIS.
PATARIA NUOLATINIUS DARBININKUS.
Zendirbystės Departamentas mano palaikyti savo organizaciją, kuri rūpinos ukų darbininkais per 1918 metus. Jų reikiant, stengsis išnaudoti kiekvieną šaltinį, vyrus, moteris, mergas iš miesto ir kitas panašias organizacijas. Tačiau departamentas stengsis, kad ukų darbininkai turėtų nuolatinį darbą. Yra manoma, jog visuos svarbiausių reikalų ant milijonų Amerikos ukų, tai kad darbininkai būtų laikomi visus metus su geromis gyvenimo sąlygomis ir su gera alga.

ŠALIN SKAUSMAS!
Belimas sveikis, darbe rasi smaugimą, apskaut kaip skausmas tas darbas būtų.
Kiekvieno piliavne yra saugot savo sveikis. Turit žinti ir mėsduotit jį pabūti, o šis saugot jį pavojinga bus. Mėsduotit mėsduotit gali veltas bet laisi pavojinga, joga tuoj nebus prietarėta.
PAIN-EXPELLER
Tai unikaliusis namie gyvose, kuri turi matis kiekvieno namos. Išskirti šalis krentinėj, skausmą suore ir nuoroje, ramintis ir nerualija, tromos sukauti viskims skausmams rumsuota ar nerualija Pain-Expeller is gortaus.
Neopdanki pildomas piglas viduras dūšios, baltos. Reikalingi geruata. Kuomet pirsi Pain-Expeller, neruotnikar va IKARA vas-luotnikas ant lankuko. VISC KIFORU SIMEK. 35 centai ir 65 centai is baltoro. Gausios viose aptikios ar tieiog is laboratorijos.
F. AD. RICHTER & CO.,
74-80 Washington St.,
New York.

Nusipirk Naują Knygą
"Marijos Mėnuo"
arba
APMATYMAI KIEKVIENAI MĖNESIO DIENAI
apie
MARIJOS GYVENIMĄ, DORYBES IR GARBĘ.
Surinko kun. M. I. D.—as.
Kaina tiktai 50 centų
Užsakymus su pinigais adresuokite:
SACRED HEART RECTORY,
P. O. Box 73,
SIVER CREEK, PA.

Daug kareivių ir vyrų, palikusių ukės ir išėjusių į karės reikmenų darbus (o skaitmens rodo, jog karės reikmenų darbininkai atėmė daugiau darbininkų nuo ukų, neg armija), sugrįžs ant ukų, jei jiems bus tinkamai apmokama.

ANT PARDAVIMO
Naušė yra priversta parduoti ant gyvenvieti mūrini namu su 4 kambariais, moderniskais, elektros įrengimais, moderniskais, randa pigi, labai gera vias apie 20 akrai mėsduoti. Atsiskaukite tuojau pas savininką sekančiu adresu:
Mary W. Murphy,
2737 Leland Ave.

ANT RANDOS STORAS
su visais parankumais, yra elektrai, gazas, didelis basentimas ir stonia del automobiliams, randa pigi, labai gera vias apie 20 akrai mėsduoti. Atsiskaukite tuojau pas savininką sekančiu adresu:
J. Z., 12300 Emerald Ave.

TIKRAS BARGENAS!
Parsiduoda ant lengvo išmokėjimo namas 2-ju aukstu po 5 ir 5 kambarius su augstu ir šilumtu beidrometu. Kama tik \$1700.00, reikia įmokėti \$300.00 likusius ant lengvo išmokėjimo. Namas randa ant Erie-gpecto Lietuvos apskrityje ant Union Ave. Atsiskaukite pas
A. GRIGAS & CO.,
3114 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Norisi išnuominti gerą mūrini namą ant loto. Namas yra ant 2-ju pav. gyvenvieti po 6 kambarius. Kurie turite loty ir norėtumėte išnuominti ant namo krypties pas
A. GRIGAS & CO.,
3114 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Parsiduoda gera farma 200 akieris 6-ju kambarių namas, mašinos gyvuliais ir kit reikalingas daiktai. Farma randa išnuominti, valstyjeje. Tikimas nuo Chicago apie \$8.00, galima nuominti su maži įmokėjimu arba išnuominti ant namo, atsiskaukite pas
A. GRIGAS & CO.,
3114 So. Halsted St., Chicago, Ill.

L. R. K. Labdaringos Sąjungos Centro Valdyba:
Dva. vad. kun. I. Albavičius, 717 W. 18th St., Chicago, Ill.
Firm. A. Nausėda, 1658 Wabansia Ave., Chicago, Ill.
Viecpirai. F. Vergy, 4539 So. Marshfield Ave., Chicago, Ill.
Nat. rašt. Jonas Purtočas, 4437 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill.
Fin. rašt. Alex. Dargis, 726 W. 18th St., Chicago, Ill.
Ed. prof. kun. Pr. Buėrys, 2634 W. Marquette Rd., Chicago, Ill.

Iėjo Globėjai:
Kun. I. Albavičius, 717 W. 18th St., Chicago, Ill.
Juz. Rupsis, 4430 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill.
Direktoriniai:
Prof. kun. Pr. Buėrys, 2634 W. Marquette Rd., Chicago, Ill.
Kun. Ign. Albavičius, 717 W. 18th St., Chicago, Ill.
Kun. F. Kudrika, 1644 Wabansia Ave., Chicago, Ill.
Alex. Dargis, 726 W. 18th St., Chicago, Ill.
Ant. Nausėda, 1658 Wabansia Ave., Chicago, Ill.
Juz. Rupsis, 4430 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill.
Kun. M. Krusas, 3230 Auburn Ave., Chicago, Ill.
Fr. Vergy, 4539 So. Marshfield Ave., Chicago, Ill.
Jonas Petratis, 4358 So. Washenaw Ave., Chicago, Ill.
Juz. J. Eltas, 4600 So. Wood St., Chicago, Ill.
Boleslovas Sklečekis, 3427 Auburn Ave., Chicago, Ill.
Anastazas Valančius, 1442 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

PARDUOK SAVO "JUNK" (SLAMSTUS) UZ RAUDO-NOJO KRYŽIAUS KUPO-NUŠ.

PUSPADZIAMS SKURA.

Mes siuolome geriausio aržuoto skuros padams smotelius nuo 20c iki 35c už porą, geriausio aržuoto skurules nuo 70c iki \$1.00 už svėrą. Vlas, ylas, guminiai apcauti, plaukūnai, apcauti, pėlis, apcauti ir alitokios reikalingos tūlis už labai zemas kainas, ateikite ir persitikrinkite.

Leather & Finding Store
K. Kaplan & Sons
4608 So. Ashland Ave.
Telefonas Yards 3404

Tele. Drovers 2843
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą.
Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 SO. ASHLAND AVENUE
APT. 47-102 CHICGO.

DR. LEONARD C. BOBLAND
Gydytojas ir Chirurgas
209 SO. STATE ST.
Kampas Adams gatvės.
Adyos nuo 1 iki 4 po pietų.
Pėtytis nuo 1 iki 7 vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 ryto.

Telefonas Pullman 69
DR. W. A. MAJOR
GYDYTOJAS IR
CHIRURGAS
Ofisas 1719 Michigan Ave.
Adyos 8:30 iki 9 ryto ir 1 iki 2 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 11 ryto.

Telefonas Boulevard 7479
DR. P. ŽILVITIS
DAKTARAS
IR
CHIRURGAS
3515 South Halsted Gate
CHICAGO, ILL.

Dr. G. M. GLASER
PRAKTIKUOJA 26 METAI
Gyvenimas ir ofisas
3149 So. Morgan St., Kerė 32 St.
CHICAGO, ILL.
Specialistas
Moteriškų, Vyriskų ir Vaikų
Tarpin Chronikų Ligų
OFISO VALANDOS
Iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po pietų ir nuo 3 iki 8:30 vak. Nedėlios vakarais ofisas uždarytas.
Telefonas Yards 997.

Phone Boulevard 100
LIETUVIS
Gydytojas ir Chirurgas
Dr. M. T. Strikol
Valandos: 11 ryto iki 3 po pietų 7 to 9 vakare.
Nedėliomis 10 ryto iki 2 po pietų.
1757 W. 47-th St.
Rezid. 1007 S. Oakley Blvd.,
Phone Seeley 420

Dr. M. Stupnicki
3109 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas Yards 5032.
Valandos: 8 iki 11 ryto; 5 po pietų iki 8 vak. Nedėliomis nuo 5 iki 8 val. vakare.

ERNEST WEINER
DRY GOODS
1800 W. 47th kamp. Wood Sts.
Mes siuolome dvigubas stempų ketvergais ir Subatoms.
Dideliam pasirinkimui gausnait visokie materialai, vaikams drabužiai, stebis ir jakuts.

Pluksnos 55c
Pluksnos 55c
PLUKSNOS.

VYRISKŲ DRAPANŲ BARGENAS
Naujamėdiniai, daryti ant usakymo siutai ir overkotai, vertės nuo \$20 iki \$50, dabar parsiduoda po \$15 ir \$25.
Naujai daryti gatavi nuo \$15 iki \$35 siutai ir overkotai, nuo \$7.50 iki \$18.
Pilnas pasirinkimas katinių pamuštu overkotų.
Visai mažai vertoti siutai ir overkotai vertės nuo \$25 iki \$35. Dabar \$5 ir augšiau. Kelines nuo \$1.50 iki \$4.50. Vaikų siutai nuo \$2.00 iki \$7.50. Valizos ir kupaai.
ATDARA KASDIENA
Nedėliomis ir vakarais.
S. GORDON,
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

DR. A. R. Blumenthal D. D.
AKU SPĖJIAUŠTAS
Ofisas valandos: nuo 9 iki 12 ryto ir 9 val vakare. Nedėliomis 2 iki 11.
1619 S. Ashland Ave. Kamp. 47 St.
Telefonas Yards 4317
Telefonas Boulevard 5487

JOSEPH C. WOLON
Lietuvis Advokatas
29 SO. LA SALLE STREET
Gyvenimo. Tel. Humboldt, 61
Vakarais 2911 W. 23rd Street
Tel. Rockwell 5297
CHICAGO, ILL.

DR. A. K. RUTKAUSKAS
Telefonas McKinley 5764
GYDO VISOKIAS LIGAS
2437 South Western Boulevard
Kampas W. 35-tes gatvės

DR. M. HERZMAN
IS RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 20 metų kalpo petyres gydytojas, chirurgas ir AKUSERIS.
Ofisas ir Laboratorija: 1026 W. 18th St., netoli Ejak St.
VALANDOS: Nuo 10-12 pietų ir 4-8 val. vakarais. Telefonas Canal 3119.
GYVENIMAS: 8418 So. Halsted Street.
VALANDOS: 8-9 ryto tiktai.

ALEX. MASALSKIS

GRABORIUS
Lietuvis kra-
borius. Xilve-
ka vėreokis
ladimvas ko-
pigianai. Tu-
riu savo kara-
bonas ir auto-
mobilus.
Talpų dides-
ne dalį grabo-
patys udranta.

3307 AUBURN AVE.
Telefonas Drovers 4130

V. W. RUTKAUSKAS,
ADVOKATAS
Veda Bilas Vienos Pamumos
Ofisas Pridimstvy
49 W. WASHINGTON STREET
Kampas 609
Tel. Central 5164
Ofisas ant Halde-gate
3208 SO. MORGAN STREET
Tel. Yards 109
Greeninas, 812 W. 23rd St.
Tel. Yards 4631

DR. A. A. ROTH,
Rusas gydytojas ir chirurgas
Specialistas Moterišk. Vyriskų
Vaikų ir visų chronikų ligų
Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago
Telefonas Drovers 5693
VALANDOS: 10-11 ryto 2-3 po
pietų 7-8 vak. Nedėliomis 10-12 d.

MASTER SYSTEM
Mokytis Kirpimo ir Išdėgimo
Vyriskų ir Moteriškų Aprađų
Mūsų sistema ir ypatiskas mokini-
mas padrys juo žinoti i trampa
laika.
Mes turime didingus ir geriausius
kirpimo-dėgimo ir siurimo
skyrius, kur mus sutuokime prakti-
ka patvirtinti, kuomet jus mokysite
Ekletra vartokos namuose usųj stin-
vimo skyriuose.
Jus esate užtikvinami atlaikyti ir
ramatyti mūsų mokytis bile laiku
— žiems ir vakarais ir spiti specialiai
iki pietų laiku.
Vidreios daromos pagal žiurmo-
rg — bile stables arba dvydus ir bt
to amdu langos.

MASTER DESIGNING SCHOOL,
J. E. Kravnicka, Pėdėlis
118 N. La Salle gat., pries City Hall
Atsiskaukite ant 4-to augšto

CHICAGOJE

KATALIKISKOS ŠVENTĖS.

Pentadienis, sausio 31 d. šv. Petras Noliasko. Šeštadienis, vasario 1 d. šv. Ignacijus.

BEDARBĖS KLAUSIMAS STUMIAMAS PIRMYN.

Tuo reikalu bus kreiptasi Washingtonan ir Springfieldan.

Užvakar Chicago miesto taryba turėjo specialų susirinkimą bedarbės reikale. Susirinkime buvo atstovai prekybos asociacijos, darbo, geležinkelių, pavieto ir valstijos. Nutarta suorganizuoti didelį komitetą ir imties visuokiančių priemonių, kad užbėgti už akių bedarbei.

Nutarta kaip mieste, taip paviete pravesti reikalingus visuomenei pagerinimus. Tuo tikslu parupinti finansus. Pagaliau kreipties Washingtonan ir Springfieldan, kad visi Chicagoje sumanytai darbo reikalais būtų paremiami.

Padauda skaitlines.

Washingtonas dar turi kiek laisvės paskolos pinigų ir gaus jų dar daugiau", kalbėjo Merrick, prekybos asociacijos pirmininkas.

"Italija turi nuskyrusi 680 milijonų dolierių viešioms darbams. Ir prie to dar 20 milijonų prideda bedarbės reikalms. "Prancūzija tuo tikslu išleidžia šimtus milijonų dol. Kanada kiekvienam paliausotam kareivini duoda po 100 dol".

Atstovybė Springfieldan.

Illinois Manufacturers' Ass'n ir Association of Commerce pasiųs atstovybę Springfieldan. Toji kreipsis legislatoron, kad šita teisė Chicago kokiuo nors būdu surinkti pinigų. Nes be pinigų nebūna galima apsiginti nuo bedarbės.

Tuo tarpu Chicago pinigų labai daug truksta kad ir kasdieniams reikalams.

Aldermanas Kennedy patarė kreipties kongresan, kad šis leistų kuoveikias suelektrifikuoti Chicagoje visus geležinkelius.

Jis pažymėjo, jog didžiulės prie elektros reikalingų daiktų dirbtuvės paliausuoja daugelį darbininkų, nes savo išdirbimus neturi turgaviečių.

Darbas ar bolševikizmas.

Darbas arba bolševikizmas! Tokius perspėjimo žodžius tarė John H. Walker, Illinois Darbo Federacijos pirmininkas, kalbėdamas Illinois Manufacturers' Association, Chicago Safety Council ir Employment Managers' Ass'n susirinkime La Salle viešbutyje. "Šeši milijonai šios šalies vyrų ir moterų karės metu buvo militariniame tarnyboje. Jie save pašventė svarbiais reikalais. Dabar jie grįžta namo. Jie reikalingi darbui. Jie yra užsitarnavę darbus," sakė jis.

Ir jei je sugryžė negaus darbų, pridurė, tuomet čia pakils tokios suirutės, kokių mes neturėtumėm norėti.

AUTOMOBILIŲ PARODA.

Coliseum atidaryta 19-ta metinė automobilių paroda Chicagoje. Yra visokiausių automobilių, kurių vertė siekia jau milijono dol.

AIRIJOS REIKALAI.

Mažųjų tautų sąjungos vardu aną vakarą Delano mokyklos svetainėje įvyko skaitlingas Chicago piliiečių susirinkimas Airijos laisvės reikalais.

Kalbėjo P. H. O'Donnell, kun. O'Sullivan, teisėjas Robert E. Crowe ir kiti.

Kalbėta apie mažųjų tautų laisvę, bet daugiausia apie Airiją, kuri amerikoniška imperijalistinė spauda nori užginti gyvavimą. Ta spauda sako, jog Airija nėra ir negali būti respublika, nes kaip tolia pakenktų Anglijos reikalams.

Bet jeigu visos kitos mažesnės pasaulio tautos po šios karės paliausojamos nuo priespaudos, tai kodėl Airija turėtų ir toliau pasilikti svetimos šalies priespaudoje?

Jei taip įvyktų, tai būtų atlikta didelė neteisybė pasauliui. Ir nebūtų galima tikėtis išlaikomos ramybės, kuomet nors iš naujo imtisi lieties laukais žmonių kraujas.

Susirinkime palaryta rezolucija, kad Šv. Valstijų kongresas pasidarytų Airijos laisvės reikalais, kad jis pareikalautų savo atstovų taikos kongrese stovėti už Airijos ir visų kitų mažesniųjų tautų nepriklomybę.

PERGALES LAISVĖS PASKOLA.

Chicagoje lankėsi Lewis B. Franklin, šalies pinigyno sekretoriaus asistentas. Jis čia buvo atkeliavęs pergalės laisvės paskolos kampanijos reikalais.

Nuo jo teko patirti, jog pergalės laisvės paskola prasidedanti balandžio pradžioje. Tačiau diena tam tikslui dar ne nuskiarta. Paskola busianti o milijardai dolierių.

Ir ketvirtoji paskola buvo šėsių milijardų dol. Bet surinkta beveik septyni milijardai.

Anot Franklino, šio kartu vyriausybė labiau kreipsis į kapitalą, negu į darbininkus. Nes porykštis laikas labai skiriasi nuo dabartinio laiko darbininkų padėjimo žvilgsniui.

Kad kiekvienas žmogus turėtų įsigyti laisvės bondsų ideja gal ir buvo gera pirmesnis paskoloms. Bet ateinančioje kampanijoje ta ideja nebūna panaudojama.

PERSPEJA UZ DIDELES ISLAIDAS.

Miesto tarybos finansų komiteto pirmininkas Richert praneša, jog šiandie miesto administracija kas mėnuo išleidžianti apie 800 tūkstančių dol. daugiau, negu pramatoma įplaukų turėti.

Toks darbas, anot Richerto, esąs pragaištingas kaip miestui, taip jo žmonėms.

NELEIS NEREIKALINGŲ TEISMAN.

Teisėjas Gemmill pranešė, jog ateityje naminių reikalų teismo darys bus uždarytas prieš visus tuos, kurie susirenka žiopsoti ir klausyties visokių sensacijinių kalbų.

Teismo kambarių bus įleidiama tik reikalingi žmonės.

PIRKITE KARES TAUPYMO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

IS CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ.

CHICAGOS VYČIŲ IR VISŲ LIETUVIŲ DOMAI.

Kovos 23 d., šių metų, Lietuvos Vyčių Chicago Apskrietyse rengia milžinišką vakarą. Dideliame mieste teatre — Aryan Grotto Temple, prie Wabash ir 8th Str., statys scenoje Chicago lietuviams dar nematytą istorišką tragediją "Keistutis". Liet. Vyčių kuopos tą dieną lai nerengia jokių vakarų.

Tat visi pasižymėkime ant sieninio kalendoriaus tą dieną ir iš anksto rengkimės i tą vakarą.

Rengimo Komisija.

IS NORTH SIDE.

Sausio 22 d. L. Vyčių 5-ta kuopa laikė savo paprastą savaitinį susirinkimą.

Netikėtai tiek daug narių susirinko. Musų vyčiai, laikydami savaitinius susirinkimus, žaidžia, susispietė i būrelį.

Šiame susirinkime taipgi mažai kas svarstyta, o visas laikas pavestas žaidimams.

Pradėta žaisti "Žilvitis" ir kitos žaislės. Kada pabodo šokti, tuojaus pradėjo "Gaudyti tročią". Mums, dideliems vyrams, ta žaislė nėra taip mylima kaip "Žilvitis". Bet mažiesiems vyčiams, tai geriausia žaislė. Jie nesustoja bėge.

Juokų juokais ir žaidimais vyčiai praleido gerą valandėlę.

Vytis, Matas Mažeika, užsiminė apie lietuviškų legijonų, na, ir pasakė, kad ar nereikėtų vyčiams prie tų lietuviškų legijonų prisidėti. Žinoma, būtų labai gerai, kad vyčiai mokytų maršuoti, greitai apsisukti. Tuojaus išsirinkome iš savo tarpo "generolą", būtent Petrą Sriubą, vos tik sugryžus iš kariuomenės.

Pradžiai keletai minučių, jau visi stovėjom eilėje ir, gavę žodį nuo "generolo", tuojaus pradėjome maršuoti.

Apejonom bent dvidešimt kartų rai svetainėje ir gerokai pavargome. Tai išrodo, kad prasti kareiviai esame, kad patėje pavargome.

Nusibodo maršuoti, tuojau kažkuris užsiminė apie gimnastiką.

Mūs "generolas", sustatęs savo "kareivius", pats užlipo ant estrados ir pradėjo gimnastikuotis.

Paskui jį ir mes taip pat gimnastiką darėme.

Taip ir prabėgo vakaras. Ant galo sugiedoję "Lietuva, gyven mūsų", "Vyčių" himnų ir "Star Spangled Banner", išsikirstėme i namus. Daugiau tokių vakarų.

Jaunutis.

IS TOWN OF LAKE.

Aukotojų vardai, kurie ankojo Lietuvos laisvės reikalams.

(Tąsa).

- V. Zapkevičius 50.00
- Anelė Juškienė 25.00
- Dom. Nausėdaitė 25.00
- P. Bakauskis 20.00
- Kaz. Augskalmis 20.00
- J. Ruzgis 11.00

Po 10 dol.: Ona Trakšėlaitė, P. Jonikaitė, E. Sertvitaite, Sudaitė, E. Gracaitė, J. Nikšaičius, V. Dambauskis, V. Radavičius, M. Sakšaitė, A. Kartėnis, K. Garla, S. V. Nutautai, P. Girgelaitė, M. Luneckas, M. Kudala, A. Mikulenas, J. Šaudvitiene, J. Kakta, Ona

Rudminaitė, J. Jagminas, J. Sipovičius, K. Kamarauskas, S. Šlogeris, S. Skominas, J. Sukutis, J. Lakauskas, A. Kasparas, S. Sorokas, A. Vaiekus, K. Kurpe, S. Sagminas, J. Culuckas.

Po 5 dol.: S. Zukas, J. Zarrangas, K. Genis, J. Galdikas, A. Urbonas, V. Stūrbis, T. Uselis, L. Stegeris, P. Gedraitis, V. Petrauskis, V. Vičkus, E. Mikalaukaitė, M. Dajoraitė, I. Anusevičius, P. Varanauškas, K. Tarvainis, E. Kūčinskienė, K. Čepainis, A. Spundziukas, Ona Garlienė, A. Garla, M. Garla, P. Mikulancia, M. Suninas, P. Lukosevičius, V. Bilskis, P. Melidžius, J. Ukainis, Ona Dunauškaitė, B. Katauskis, J. Petraitis, J. Čepaitė, J. Klucenas, J. Malevičius, J. Armas, J. Kaslauskis, K. Zaramba, A. Jakuzis, A. Mikštas, A. Noreikis, J. Rūmkas, J. Kulcius, K. Kundiras, J. Staponaitis, V. Šalkauskis, A. Girgas, J. Sunakas, J. Baulius, J. Lešauskis, K. Grigalevičius, A. Daubaras, K. Karaliūnas, L. Kardeklis, V. Bartušis, L. Sorulitė, P. Kazenas, J. Taluntica, J. Noreika, M. Razisis, A. Ragaišis, St. Trijonis.

A. Tunaitis 3 dol.

Po 2 dol.: Ona Butkienė, K. Laurėnas, J. Valančius, M. Kalevičius, J. Kazlauskis, V. Janušauskis, V. Druktenis, A. Spukėvičius, M. Žigaitis, J. Kotavičius, V. Jučius, J. Sidlauskis, L. Nutautas, A. Kazėnaitė, A. Zarinuskaitė, A. Remselis, J. Jonikas, V. Gareaitis, K. Laurinavičius, M. Sirvigiš, J. Borus, K. Merelis, J. Čepainis, P. Vaitkus.

Po 1.50 dol.: K. Pičnikė, Z. Padvaskis.

Po 1 dol.: S. Rudis, K. Janušas, Kaz. Valentis, M. Vanagienė, J. Lauckaitis, Ona Meškienė, L. Jumsimas, J. Bartūnas, J. Skadutis, V. Paulauskis, J. Cuzastis, S. Rukaišis, J. Navickis, L. Surazis, K. Bagdonas, J. Mikalūnas, M. Jurgelienė, K. Vyčius, M. Janušauskas, B. Abaravičius, A. Jankis, A. Norviciene, V. Guzaf, M. Gailėlis, J. Vaitikas, A. Skritė, P. Paulis, A. Damerceyna, J. Butkauskis, A. Golubickas, J. Josevičius, K. Bukienas, J. Misūnas, J. Dolaitis, B. Kundrotas, A. Kazlauskis, B. Šniakštieņė, T. Šniakšta, V. Kačinskis, A. Lukošius, M. Kūšas, K. Narcevičius, P. Garzonis, P. Zakaras, J. Vainoras, M. Vaičys, P. Pukinas, V. Raminas, A. Dubelis, K. Sunasakas, V. Zigmontas, M. Šalna, M. Reikšis, J. Benevičius, L. Čaikauskis, J. Urloitis, S. Brazulis, J. Rudinskas, P. Bukėnas, A. Balkauskis, A. Laurinavičius, O. Bakšinskienė, B. Sundeikis, F. Kaserauskas, L. Gelžinis, V. Tetrosevičius.

(Pabaiga bus).

Jei keno iš gerbiamųjų aukotojų yra iškreipta pavardė, tai malonėkite atsiųskiti pas mane:

V. Stancikas, 1543 — 46 St., Telef. Boulevard 9377 (Bus daugiau)

KRUTAMIEJI PAVEIKSLAI.

Davis Square parkučio namo, 45 ir Paulina St., kožną ketvirtadienį būna krutamieji paveikslai: vaikams nuo 4:30; po pietų; suaugusiems nuo 7:30 vak. Įžanga veltui.

PIRKITE KARES TAUPYMO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

CHICAGO, ILL.

Nedėlios vakare, sausio 27 d. ponia Griniėnė buvo surengus "Suprise" vakarėlį paminėjimui sutartuvių O. Jansauskaitės su K. Česniu iš New York. Parinktas būrelis jaunimo susirinko, kuris linksmiai dainavo daineles ir žaidė tautiškas žaisles. Daug linkėjimų buvo išreikšta jaunai porelei, kuri neužlgo atsisveikins su Chicago.

Labai visus nustebino tas greitas O. Jansauskaitės atsisveikinimas, nes niekas nematė, kad tokia darbšti mergaitė aplėis Chicago. Ji daug veikė jaunimo tarpe. Pavydime New Yorkui.

Tik keletą jos bendradarbių dalyvavo šiame vakare, bet manau netrukus turės visi jos pažįstami su ja atsisveikinti.

Įlgiausių metų! Dalyvavus vakare.

NUPJOVE DALĮ AUSIES, KAD PAŽINTI.

Naminių reikalų teisman nuėjo Joseph Nejedly, 3302 Parnell ave., ir prašė teisėjo pasirūpinti sueškoti jam jo pabėgusių žmogų su dviem mergaitėm.

Joseph Nejedly skundėsi, jog jo žmona jau antru kartu nuo jo pabėgusi.

Kuomet pirmu kartu pabėgusi sugryžo, pasakojo Nejedly, tai jis savo žmonai nupjovęs dalį vienos ausies, kad būtų galima ją pažinti jai ir vėl pabėgusi.

Tad, girdi, dabar lengva busią ją sueškoti sulig to ženklui.

200,000 AMERIKONŲ NORI PASILIKTI PRANCUZIZIJOJE.

Nori vesti prancuzes ir apsigyventi.

Paryžius, sausio 30.—Vienas žymus čia amerikonas tvirtina, jog apie 200,000 amerikoniškų kareivių išreikšia pageidavimą pasilikti Prancuzijoje. Jų didžiuna, sako, norį apsigyventi su prancuzėmis ir atsilsėti po visų karės sunkenybių.

Kiti pramato čia sau gražių ateitį. Tie sako, kad Prancuzijai esanti reikalingi amerikonių energija ir sumanymas, kad nuteriotą ir pavargusią šalį pakelti ant tinkamo jai laipsnio.

NEPATENKINTOS MAZES. NĖSĖS TAUTOS.

Paryžius, sausio 24.—Tarpe mažesniųjų tautų atstovų taikos konferencijoje pakilęs nepasitenkinimas, kad didžiulį valstybių tarpan priskaitoma ir Japonija.

Japonijos atstovai dalyvauja vyriausios tarybos susirinkimuose. O juk Japonija šioje karėje mažai dalyvavo. Tuo tarpu kitų mažesniųjų šalių, kuriuos panešė didžiausias karės sunkenybes, atstovai skaitomi antraeilais.

TEATRAS IR BALIUS

parengtas Liet. Vyčių 13 kp. nedėlio, vasario (Feb.) 2, 1919, School Hall svet., 48-tos ir So. Honore gat. Pradžia 6 val. vakare.

Bus ištastas veikalas "Palocius Ežero Dagne", trijų veksmų drama.

Visi tēmykit subatos numerį.

DIDELES RISTYNES

Su Šokiais Subatoj, Vasario-Feb. 1, 1919 Liberty Svet., 39 Pl. ir Kedzie Ave.

Pradžia 8 val. vakaro. Būris atsidarys 7 val. Įžanga 50c Ypatai.

Šiame Lietuvių žinomai gailimai: Juozas Bancercius su Juozu Vahšium, E. Jeras su C. Peterson, Dominikas Durdinkas su Sarpalium, Otto Propogant su C. Levicku. Visi kas tik gyvas atsilankykite ant šiu ristyčių. Po ristyčių šokiai.

TEATRAS IR BALIUS

parengta LIETUVOS VYČIŲ 4-TA KUOPA "KATRIUTĖ" Triveiksmų dramos pavykslėlių 8 liandies gyvenimo Loš L. V. 8-tos kuopos artistai. Nedėlio, Vasario-Feb. 2, 1919 DIEVO APVEJIDOS PARAPIJOS SVETAINĖJE, UNION IR 18-tos GAT. Įžanga 50c, 25c ir 25c.

GERBIAMŲJI VISUOMENĖ! Šis vakaras duos visiems progą pasilinksinti. Mes geri artistai su gražiu draugu, o paskum bus šokiai. Griez Katedros Kolegijos studentų orchesteris. Tai-gi atsilankykite, o busite užgančinti. L. V. 4-ta KUOPA.

TEATRAS IR BALIUS

parengtas Šventos Veronikos Moterų Draugijos IS WEST FULLMAN, ILLINOIS. NEDELIŲ, VASARIO-FEB. 2 D. 1919 STRUMIL BROS. SVET. 158 E. 107 Str. ir kampas Indiana Ave. Roseland. L. Vyčių 25 kuopa sulos trijų veksmų vaidelį, is Lietuvos gyvenimo "KARES METU"

Programas prasidės 6:30 val. vak. Svetainė atsidarys 7:00. Po programo bus puikus šokiai ir skrajantini kraus, su puikiais dovanomis. Sūringai kviečiame visus lietuvis ir lietuves, kaip jausmų taip ir senus, kas tik gyvas, ant šio puikaus Teatro ir Balius. KVIEČIA KOMITETAS.

Nusipirkite labai gražią knygėlę vardu: Pražudytas Gyvenimas

arba Girtuoklio Išpažintis

Šita knygėlė vos tik išėjo iš spaudos. "Drango" Bendrovės laida. Turi 59 puslapius.

Kaina tik 20c.

"Pražudytas Gyvenimas" tinka mūsų knygynams. Daugelį jų imantiems nuleidžiamas žymus nuosimtis.

"Pražudytas Gyvenimas" viena iš gražiausių apysakų. Paimta iš smonių gyvenimo. Kas kartą ją pradeda skaityti, nepames neperskaitęs ligi pabaigos. Taip yra užimanti. Aprašyta toks vaizdas, kurs dažnai sutinkamas ir tarp lietuvių palinkusių prie grtvavimo, gį paskui nusprendžiusių pataisyti savo klaidingą gyvenimą.

Šita knygėlė ypač rekomenduojamas mūsų gerb. klebonams. Nes tai puiki lietuviams dovana prie kalėdojimo.

Reikalaukite tuojaus. Nes abribuotas skaitlius atspaudinta. Adresuokite:

"DRAUGAS" PUBLISHING CO., 1800 WEST 46-th STREET, CHICAGO, ILL.

United States Food Administration License No. 9891

BANKER'S COFFEE 32c a lb. The Best

GERIAUSIS SVIESTAS 57c	Stipresnį sviestą. Labai geras po 51c	0000A Geriausias Banker's sviestas su beut, kaktis, 1/2 svoro 14c	DAIRY SVIESTAS 49c

Geriausias Storage Sviestas, svoras už 57c

WEST SIDE 1844 W. Chicago av. 1873 Milwaukee av. 1884 Milwaukee av. 1945 Milwaukee av. 3012 W. North av.	1826 Blue Island av. 1217 S. Halsted st. 1828 S. Halsted st. 1810 W. 12th st. 2140 W. 2nd st.	1510 W. Madison st. 6625 W. Madison st. 4730 S. Ashland av. 3244 Madison av.	NORTH SIDE 406 W. Division st. 129 W. North av. 3244 Lincoln st. 6422 N. Clark st.